...ЕНИНЭЙ ОЙН ҺАЙНДЭРТЭ ЭРХИМ УГТАМЖА

...эй ЦК, СССР-эй Верховно Соведэй Прези... ...СР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВЦСПС ...нэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлэй ...мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолхо гурим ту... ...мүрысөөндэ илагшадые урмашуулха хэм... ...тухай асуудал хаража үзэбэ.

...эй Центральна Комитет, СССР-эй Верхов... ...й Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Со... ...ПС энэ тогтоол дотороо тон ханангяар иигэ... ...энэ гэбэл: Маркс, Энгельсын революционно ... сэсэн мэргэнээр үргэлжэлүүлэгшэ, Совет... ...й Коммунис партиин үндэһэ һуури табигша, ...Октябриин социалис революциин вождь, дэл... ...түрүүшын социалис гүрэн байгуулагша ... Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэ... ...лотойгоор угтахын түлөө бүгэдэ арадай со... ...мүрысөөн предприятинууд, барилганууд дээрэ, ... болон совхозуудта, албан зургаанууд ба ... үргэнөөр дэлгэрээ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ, СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ, ПРОФЕССИОНАЛЬНА СОЮЗУУДАЙ ВҮХЭСОЮЗНА ЦЕНТРАЛЬНА СОВЕДТЭ

Орон дотор бадарһан политическэ ба ажалай ехэ дэбжэлтэ хадаа совет арадай суртал түгэс байһанай, Коммунис партиин политикые эдэнэй гүнзэгыгөөр ойлгодог, дэмжэдэг, коммунизмын агууехэ хэрэгтэ хэлбэришэгүй үнэн байһанай үнэншэмэ тодо гэршэ жэшээ болоно.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет совет хүнүүдэй шэн габьяата ажалые үндэрөөр сэгнэн, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө социалис мүрысөөндэ хабаадагшадай амжалтануудые тэмдэглэн, илагшадые урмашуулхын тула КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВЦСПС-эй зүгһөө Ленинэй ойн баярай Хүндэлэлэй грамота бии болгобо.

Ленинэй ойн баярай Хүндэлэлэй грамотанууд ойн баярай социалис мүрысөөндэ шалгаран эрхимлэһэн, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй үеэр эрхим үрэ дүнгүүдые туйлаһан промышленностиин, транспортын, хэлхеэ холбооной, барилгын, худалдаа наймаанай предприятинуудай, колхозууд, совхозууд ба эмхинүүдэй коллективүүдтэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй хамтын тогтоолоор олгогдохо.

Ленинэй ойн баярай Хүндэлэлэй грамота олгохо тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй. ВЦСПС-эй тогтоол баярай заседанинууд, суглаанууд. митингнүүд дээрэ соносхогдохо, илагшадта барюулагдаха гэжэ тогтоогдоо.

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугуудаар шагнагдаһан коллективүүдтэ зорюулагдан хараалагдаһан хэмжээтэй ниитэсоюзна мүнгэн шангууд Ленинэй ойн баярай Хүндэлэлэй грамотануудта хүртэһэн предприятинуудай, колхозуудай, совхозуудай ба эмхинүүдэй коллективүүдтэ мүн лэ үгтэхэ юм.

Ленинэй ойн баярта бэлдэхэ үедөө ажалай эрхим жэшээ харуулһан түрүү хүдэлмэришэд ба колхозниггуудые, арадай ажахын мэргэжэлтэдые, ниитын эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэдые, эрдэм болон соёлой ажал ябуулагшадые шагнахын тула «Шэн габьяата ажалай түлөө. Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ» гэһэн ойн баярай медаль бии болгогдоо.

...ОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана

...УРЯАД ҮНЭН

№ 211 (12115)

1969 оной сентябриин 9, вторник

Сэн 2 мүнгэн

...й Бурядай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

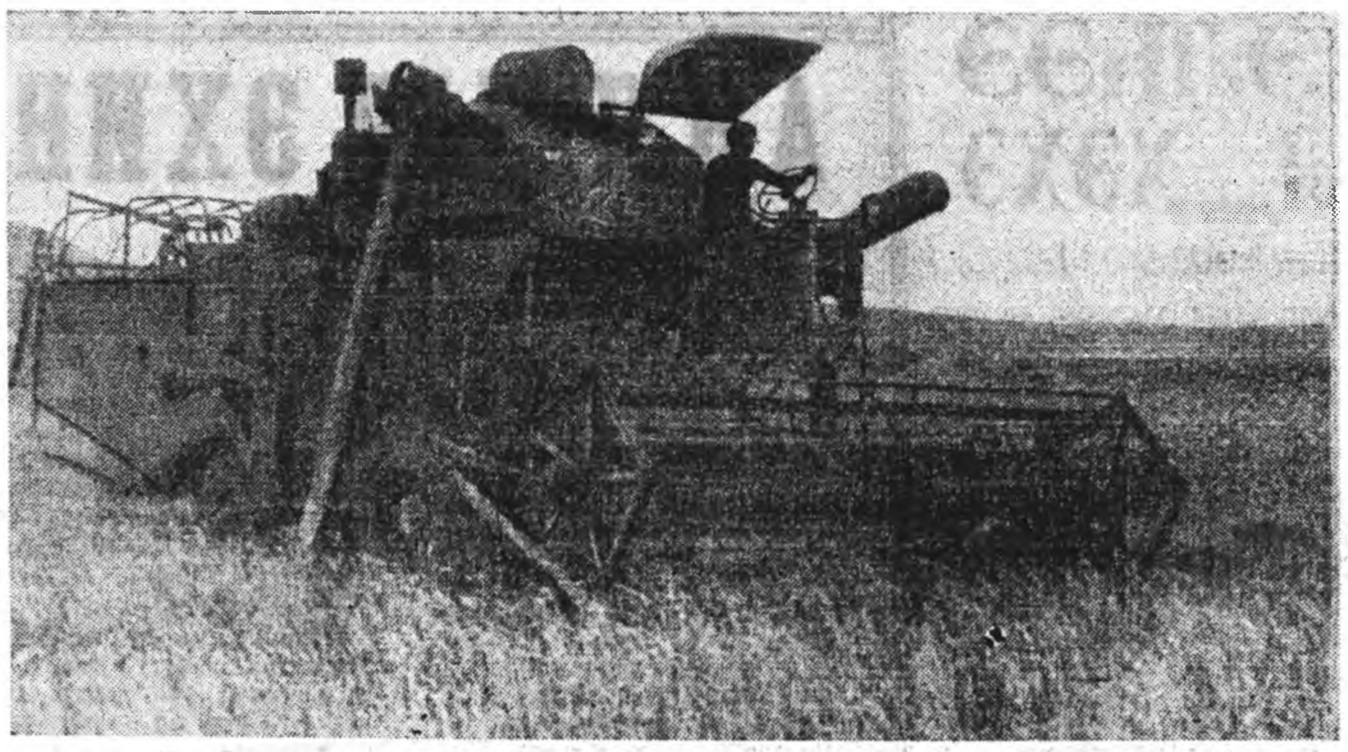
...ЭД МЕХАНИЗАТОРНУУД!

ҮБЬЭ БЭЛЭДХЭХЭ, СИЛОС ДАРАХА, ТАРЯА ХУРЯАХА, НАМАРАЙ ПААР ХАХАЛХА ХҮДЭЛМЭРИДЭ ТЕХНИКЭЕЭ БҮТЭЭСЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР АШАГЛАЯ!

...аймагай Борьёогой совхоздо таряа хуряалга тү...а ябажа байна. Бүхыдөө 2384 гектар таряан хадаг...энэй 2 мянганиинь суглуулагдажа абтаа. Гадна ...р таряан комбайнаар сэхэ хуряагдаһан байна. Сов...ог дээрэ 8 мянга гаран центнер таряан оронхой.

...ДЭЭРЭ: 1. Комбайнер Г. Полютов шэниисэ ху...айна. 2. Совхозой центртэхи тоог.

Ю. ХУДЯКОВОЙ фото.

...ЛЭЙ ТҮСЭБ—БОЛЗОРҺОО УРИД

...дээшэлүүлхэ мүрысөөн манай Ле...жэтэ колхоздо жэлэй дүрбэн саг...гүй. Энэ мүрысөөндэ Дунда-Хара...ын коллектив түрүүлжэ ябана. ...лишан Долгорсу Санданова даал...15 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө 1221 ...ажа, жэлэйнгээ түсэб 100,6 про...хэй. Үлөөшэ 5 һарада энэ һаали...ю гадуур һааха болоно. Мүн эндэ...ан Сыремжей Бахалханова һү...йнгээ түсэб дүүргэхэ дүтэлэнхэй. ... жэлэй түсэб болзорһоо урид ...байһан һаалишадай тоодо Хойто-Харагуунай фермын бэрхэ һаалишан И. Зарбуева, Доодо-Тоёоной—Е. Аршанова, С. Зандеева болон бусад ороно.

Бүхы колхозоороо һү һааха жэлэйнгээ түсэб декабрь һарада дүүргэхэ хүсэлтэй. Теэд энээниие Намарзаанай, Шулуутын фермэнүүд гэдэргэ татана. Эдэнэр һү һааха жэлэйнгээ түсэб һаял жара гаран процент дүүргээд байнхай. Колхозынь гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэб заабол дүүргэжэ шадаха.

Д. ЗАНДЕЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Түнхэн.

ОЙРЫН ҮДЭРНҮҮДТЭ ДҮҮРГЭХЭБДИ

Һүүлэй хэдэн үдэрэй туршада артелиин механизаторнууд орооһо таряагаа хуряажа байна. Мүнөө үедэ 500 гектар шэниисэ, 300 гектар обёос хуряагдаад байна. Амяарлан хадагдаһан таряанай ехэнхинь суглуулагдан сохигдоо. Мүн эдэ үдэрнүүдтэ комбайнаар сэхэ хуряагдажа захалаа. Гектарай 5—6 центнер таряан суглуулагдана.

Шэнэ ургаса хуряалгада 13 комбайн табигданхай. Тэдэнэй 8-ниинь баал суглуулан сохино.

Тоог дээрэ ороһон таряан шииг нойто ехэтэй, буртаг ногооной холисотой байна. Тиимэһээ тэрэниие түргэнөөр сэбэрлээгүйдэ аргагүй. Теэд трансформатор тодхогдоогүй дээрэһээ тоог дээрэхи хүдэлмэриие оньһожоруулгада һаад тойбо татагдана.

Орооһо таряагаа гээлтэгүйгөөр хуряаха гэжэ механизаторнууднай оролдоно. Бүхы комбайнууд, жатканууд набтар таряа хуряахаар тааруулагданхай, нүхэ һүбэнүүдынь бүрин таглагданхай. Комбайнернуудай дундаһаа Ширап Вандановые тэмдэглэхээр. Тэрэ ЖВН-6 жаткаар үдэрэй 25—30 гектар таряа хадана.

Сэлмэг дулаан үдэрнүүдэй тогтоо һаа, колхозой механизаторнууд сентябриин 25 хүрэтэр орооһо таряагаа хуряажа дүүргэхэ аргатай.

Ц. ГЫРЫЛОВ.
Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Захааминай аймаг.

...ЬЭ ХУРЯАЛГА ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

... аймагай Ленинэй ...лхозой ажалшад байг...ин 10-да эмхитэй...ороһон юм. Тэдэнэр ...дэрһөө налюур, гол ...ын үбһэ ногоо саб...мартайгаар һүрилөө. ...колхозой үбһэшэд 19.000 центнер үбһэ хуряажа абаад байна.

Колхозой луговод Цыремпил Гомбоевой даадаг звеногой үбһэшэд артель соогоо эрхимлэжэ ябана. Тэдэнэр мүнөө 1340 центнер үбһэ хуряагаа. Хоёрдохи һуурида гараһан Цыден Цыремпиловэй звеногойхид 1270 центнер үбһэтэй болонхой.

Хура бороогой орожо байха үедэ колхозой үбһэшэд миин байнагүй, һүринүүдээ хорёолно. Туйлаһанаараа һанаагаа амарангүй, эдэнэр үшөөл ехэ үбһэ хуряахаар оролдоно.

К. ЦЫБЕНОВ,
Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бухгалтер.

НАМАРАЙ ТАРИЛГА ЭХИЛЭЭ

Хахалагдадаг газараа ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхын тула Түнхэнэй аймагай колхоз, совхозууд байгша онһоо эхилжэ намарай хара таряа тариха гэжэ шиидэнхэй. Энэ хүдэлмэри аймаг соогоо түрүүлэн Туранай совхозой таряашад эхилбэ. Эртынгээ силос саг болзор соонь хуряагаад, эхэнхи газарынь хахалжа үрдиһэн Шэмхын таряашад отделенидээ 50 гектар намарай таряа тариба. «Вятка» сортын энэ таряае Степан Пермяковой агрегат агротехническэ бүхы эрилтын ёһоор сеялкэдэһэн байна.

Удангүй Саянанай совхоздо, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо иимэл сортын намарай хара орооһон таригдажа эхилээ. Силосэй ургамалай һуурида нэгэ захадань комбайнай ургаса хадажа ябахадань, нүгөө захадань анзаһа шэрэһэн трактор газар хахалдаг байгаа. Иигэжэ газараа элдүүрилжэ үрдиһэн эдэ ажахынууд мүн лэ 50—50 гектарта тиимэ таряа тариба.

Ш. БАИМИНОВ.

...ЕТ-ЮГОСЛАВ ХАМТЫН МЭДЭЭСЭЛ

...адын хэрэгүүдэй ми...ыкын СФРЮ-дэ ал... айлшалжа дүүргэхэ...слав хамтын мэдээсэл ...эрээн доторнь иигэжэ ...А. А. Громыко Югос...иин 2-һоо 6 хүрэтэр ...СФРЮ-гэй Президент ..., СФРЮ-гэй Союзна ...ечын Түрүүлэгшэ ...уулзаһан, СФРЮ-гэй ...үүдэй талаар гүрэнэй ...епавацтай олон асуу...онуудые хэһэн бай...

СССР СФРЮ хоёрой хоорондын харилсаае хаража үзэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаа. Хоёр талынхид Советскэ Союзай ба Югославиин хоорондохи хани барисаае, харилсаа холбооё саашадань хүгжөөлгөөр һанамжануудаа хэлсээ. Совет-югослав харилсаанай мүнөөнэй байдалые сэгнэхэ зуураа, Советскэ Союзай ба Югославиин правительствануудай 1955 оной Белградска деклараци соо хэлэгдэһэн, 1965 ондо Москвада Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдтэй Президентын уулзаха үедэ дабтан баталагдаһан гол ёһонуудые шухала удха шанартайда тоолодог байһанаа онсолон тэмдэглэбэ. Тиихэдэ найруулагдаһан бүхы гол ёһонууд хоёр ороной хоорондын харилсаа холбооной бата үндэһэ һуури боложо байһыень хоёр тала мэдэрнэ гэжэ мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

Экономическа, научно-техническэ, эрдэм ухаанай, соёлой ба бусад һалбаринуудаар харилсаа холбооной болохотой үрэ дүн үгэжэ байһаниинь мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ, энээниие саашадань хүгжөөхөөр бэлэн байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээ.

Хоёр талынхид уласхоорондын асуудалнуудаар һанал бодолоо үргэнөөр зүбшэн хэлсэбэ. Тиихэдээ Европодохи харилсаа холбооной ба аюулгүй байдалай асуудалнуудта онсо анхарал хандуулһан байна. Бүхы Европын зүблөө хэбэл, Европын асуудалнуудые шиидхэхэ аша үрэтэй алхам болохо һэн гэжэ мэдээсэл дотор тусхайлан тэмдэглэгдэнэ.

Хоёр талынхид эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта эсэргүү вьетнам арадай тэмсэлые дэмжэдэг байһанаа дахинаа элирхэйлэн мэдүүлээд, вьетнам арадай хуулита эрхээ бэелүүлхэ бата найдабари болохоор шиидхэбэри Парижэдахи хэлсээгээр абахыень хүсэдэг тухайдаа хэлэбэ.

Араб оронуудай эзэмдэгдэһэн газар дээрэһээ Израилиин сэрэгүүдые дары гаргаха шухала тухайда хоёр тала дабтан мэдүүлээ.

Һанал бодолоо иигэжэ харилсан зүбшэлһэн ушар — Советскэ Союз Югослави хоёрой хоорондын харилсаае саашадань хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ хэрэгтэ зохихо үүргэ дүүргэхэ гэһэн этигэлэй гэршэ болоно гэжэ мэдээсэл дотор мэдэрэгдэнэ. Хоёр ороной зохихо түлөөлэгшэдэй хоорондын харилсаа холбооё, зүбшэлсэлгые үргэдхэхэ шухала гэжэ һанамжалаа.

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Советскэ Союзда айлшалхыень СФРЮ-гэй Гадаадын хэрэгүүдэй талаар гүрэнэй секретарь М. Тепавацые уриба. Энэ уряал ханамжатайгаар зүбшөөгдэн абтаа. Айлшалха саг болзорынь хожом тодорхойлогдохо.

Совет партийно-правительственна делегаци Софи ерэбэ

СОФИ. (ТАСС-ай тусхай корр.). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный түрүүтэй Совет партийно-правительственна делегаци сентябриин 7-до эндэ ерээ.

Тус делегаци Болгарида социалис революциин болоһоор 25 жэлэй ойн һайндэртэ хабаадахын тула БКП-гэй Центральна Комитедэй, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй уряалаар ошоо.

Хани ёһоной бараалхалга

СОФИ. (ТАСС). Болгарида социалис революциин болоһоор 25 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай һайндэртэ хабаадахаяа ерэһэн КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный түрүүтэй Совет партийно-правительственна делегаци НРБ-гэй Национальна суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Г. Трайковые бараалхаба.

Удаа тээнь делегациин гэшүүд БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живковтэй хани ёһоор уулзаа.

КНДР-эй делегацитай уулзаа

ХАНОЙ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин түрүүтэй СССР-эй партийно-правительственна делегаци Корейн Ажалай партиин ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, КНДР-эй Арадай Верховно суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Цой Ен Генэй толгойлһон КНДР-эй партийно-правительственна делегацитай сентябриин 7-до Ханойдо уулзаба.

Хани ёһоор хөөрэлдэхэ үедөө хоёр талые һонирхуулдаг хэдэ хэдэн асуудалнуудаар һанал бодолоо зүбшэлөө.

Ханойдо хэлсээнүүдые хэбэ

ХАНОЙ. (ТАСС). СССР-эй партийно-правительственна делегациин ба Вьетнамай Ажалшадай партиин, ДРВ-гэй Правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо сентябриин 7-ной үдэр Ханойдо хөөрэлдөөн болоо.

Энэ хөөрэлдөөндэ Совет талаһаа КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо М. А. Яснов, КПСС-эй Центральна шалгалтын гэшүүн, СССР-һээ ДРВ-дэ байдаг элшэн сайд И. С. Щербаков гэгшэд хабаадаа.

Вьетнамай талаһаа—ПТВ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ле Зуан, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Национальна суглаанай Саг үргэлжын комитедэй Түрүүлэгшэ Чыонг Тинь, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй Премьер-Министр Фам Ван Донг, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПТВ-гэй ЦК-гай секретарь Ле Дык Тхо, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Премьер-Министрэй орлогшо ба Национальна оборонын министр Во Нгуен Зиап, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Премьер-Министрэй орлогшо Ле Тхань Нги, ПТВ-гэй ЦК-гай секретарь Суан Тхюи, ПТВ-гэй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, ДРВ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Нгуен Тхо Тян гэгшэд хабаадаба.

Хоёр талынхид американска эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта эсэргүү вьетнам арадай тэмсэлтэй холбоотой асуудалнуудаар һанал бодолоо зүбшэн хэлсээ, мүн КПСС ба ПТВ-гэй хоорондын, Советскэ Союз болон ДРВ-гэй хоорондын аха дүүгэй хани барисаае саашадань хүгжөөхэ зорилготой хэмжээнүүдые зүбшэлөө.

Хөөрэлдөөн хани барисаанай, үгэеэ хүсэд ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрбэ.

СССР-эй партийно-правительственна делегаци Ханойдо

ХАНОЙ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр А. Н. Косыгин түрүүтэй СССР-эй партийно-правительственна делегаци Вьетнамай Ажалшадай партиин Центральна Комитедэй Түрүүлэгшэ, ДРВ-гэй Президент нүхэр Хо Ши Миниие хүдөөлүүлгэдэ хабаадахын тула сентябриин 6-да Ханой ерээ.

Энэ делегациие ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй Национальна суглаанай Саг үргэлжын комитедэй Түрүүлэгшэ Чыонг Тинь, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй Правительствын Премьер-Министр Фам Ван Донг, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Премьер-Министрэй орлогшо ба ДРВ-гэй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Зуй Чинь, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Премьер-Министрэй орлогшо Л. Тхань Нги ба бусад тушаалтад аэродром дээрэ угтаба.

Аэродром дээрэ, шаналалай туг доро хүндэлэлэй харуул жагсаагдаа.

Тусхай байрада тус делегациин ерэмсээр, тэрэниие ПТВ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ле Зуан угтаа. СССР-эй партийно-правительственна делегациин ба вьетнам нүхэдэй хоорондо хөөрэлдөөн болобо.

ПТВ-гэй ЦК-гай Түрүүлэгшэ, ДРВ-гэй Президент, вьетнам арадай вождь, дэлхэйн коммунис ба национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша, Советскэ Союзай үнэн хани нүхэр Хо Ши Минэй наһа бараһанда гүн ехээр шаналжа байһанаа А. Н. Косыгин, Совет делегациин гэшүүд Советскэ Союзай Компартиин ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Министрнүүдэй Соведэй, бүхы совет арадай үмэнэһөө элирхэйлэн мэдүүлбэ. Вьетнамай Ажалшадай партиие тойрожо, нягтаар эмхидэн жагсаһан вьетнам арад нүхэр Хо Ши Минэй захяа заабаринуудые бэелүүлэн, социализм байгуулха, империалис түримхэй ябуулгануудта хатуу шанга харюу үгэхэ, национальна зорилгонуудаа гадаадынхидай ямаршье хамааралгагүйгөөр шиидхэхэ хэрэгтээ шэнэ амжалта, илалтануудые туйлаха гэжэ батаар этигэдэг байһанаа элирхэйлбэ. Советкэ Союз пролетарска интернационализмын ленинскэ гол ёһонуудые хэлбэришэгүйгөөр хүтэлбэри болгон, аха дүү Вьетнамай Демократическа Республикатай саашадаа бүри нягта харилсаа холбоо хэхэ, тиин американска эзэрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүү тэмсэлдэнь вьетнам арадта туһалха, социалис байгуулалтын хэрэгтэнь дэмжэлгэ үзүүлхэ байха.

Гашуудал, шаналалта эдэ үдэрнүүдтэ һаналаа нэгэдэн талархажа байһанайнь түлөө Советскэ Союзай Коммунис партида, СССР-эй Правительствада, бүхы совет хүнүүдтэ Ле Зуанг, Чыонг Тинь, Фам Ван Донг, Нгуен Зуй Чинь, Ле Тхань Нги гэгшэд ПТВ-гэй ЦК-гай, ДРВ-гэй Национальна суглаанай ба Правительствын, оронойнгоо ажалшадай үмэнэһөө баясхалан хүргөө.

Нүхэр Хо Ши Минэй хуурсагай дэргэдэ

ХАНОЙ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин түрүүтэй Совет партийно-правительственна делегаци сентябриин 7-до ПТВ-гэй ЦК-гай Түрүүлэгшэ, ДРВ-гэй Президент Хо Ши Минэй хуурсагай дэргэдэ венок табяа.

ДРВ-гэй Национальна суглаанай зал соо табигдаһан, наһа барагшын хуурсагай дэргэдэ Совет партийно-правительственна делегаци хэдэн минутын турша соо шаналалай оршон байдалда дуугай зогсобо.

Совет партийно-правительственна делегаци—А. Н. Косыгин, К. Ф. Катушев, М. А. Яснов, И. С. Щербаков—шаналалай дэбтэртэ иигэжэ бэшээ:

«ПТВ-гэй ЦК-гай Түрүүлэгшэ, ДРВ-гэй Президент нүхэр Хо Ши Минэй наһа бараһанда совет арад вьетнам арадтай хамта шаналжа байна. Совет хүнүүд нүхэр Хо Ши Миниие уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша, үнэн бата марксист-ленинец, Советскэ Союзай үнэн хани, вьетнам арадай вождь гэжэ хүндэлдэг, дурладаг юм.

Вьетнам арад Вьетнамай Ажалшадай баатар габьяата партиие, ДРВ-гэй Правительствые тойрожо нягтаар жагсаһан, нүхэр Хо Ши Минэй захяа заабаринуудые бэелүүлэн, социализм байгуулха, Эхэ ороноо империалис түримхэйшүүлһээ хамгаалха хэрэгтээ шэнэ илалтануудые туйлаха гэжэ батаар этигэдэг байһанаа КПСС, совет арад элирхэйлэн мэдүүлнэ. Энэ хэрэгтээ КПСС-эй, Советскэ правительствын дэмжэлгэдэ хүртэхөөр найдахадань болохо».

Захааминай аймагай «Дружба» колхозой ахалагша хонишон Гомбо Дагбаев сүлөө сагтаа газетэ болон журналнуудые уншаха дуратай юм. Дэлхэй дээрэ боложо байгаа али бүхы hониннууд тухай мэдээсэлнүүдые илангаяа hонирхон харадаг. Тиимэhээнь суг хүдэлдэг хонишодынь Гомбындо сугларха дуратай, гэрэнээ «манай политинформатор» гэжэ нэрлэдэг зантай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Гомбо Дагбаев өөрынгөө нүхэр Екатерина Очироватай шэнэ газетэ уншажа байна.

М. ЦЫДЕНОВЭЙ фото.

ПАРТИЙНА ХРОНИКО

БЭШҮҮР. КПСС-эй райкомой бюрогой заседани дээрэ колхознигуудай районно конференци үнгэргэхэ тухай асуудал зүбшэгдэбэ. Тус конференци сентябриин 25-да Бэшүүрэй аймагта үнгэргэгдэхэ. Тэрээндэ бэлдэхын тула тусхай комисси байгуулагдаба. Комиссиин түрүүлэгшээр КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь К. А. Калашников томилогдоо.

Энэ конференцидэ бэлэдхэлэй үедэ аймагай колхозууд, бригада болон отделенинүүдтэ хамтын суглаанууд үнгэргэгдэжэ, хүдөө ажахын Жэшээтэ Уставай проектые зүбшэн хэлсэхэ байна. Районно конференциhээ колхознигуудай республиканска конференциин делегадууд hунгагдаха.

* * *

МУХАР-ШЭБЭР. Райкомой бюро дээрэ ажалай түрүүшүүлые партида абаха тухай асуудал харагдаба. Сутайн совхозой хүдэлмэришэн Вило Марсович Вахитов ажалай жэшээ харуулхынгаа хажуугаар, нийтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Совхозойнгоо профсоюзай комитедэй гэшүүн. Партиин гэшүүндэ кандидат болохо гэhэн тэрэнэй гүйлта райкомой бюродо баталагдаба.

«Забайкалец» колхозой комсомолой эхин организациин секретарь Иосиф Чириков мүн лэ КПСС-эй гэшүүндэ кандидат болоо. Энэ нүхэр нютагтаа комсомолшууд болон залуушуулай дунда ехэ хүдэлмэри эмхидхэжэ, тэдэниие нийтын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадуулна. Колхоздоо уран hайханай самодеятельностиин бүлгэм эмхидхээ. Өөрөө автомашинын жолоошон, жэшээтэ hайнаар хүдэлнэ.

О

ПОЛИТИЧЕСКЭ АГИТАЦИ

ШАДАМАРААР ЯБУУЛЖА БАЙНА

ХОРИ

Партийно-политическэ информаци hайжаруулхын тула партиин Хориин райком зохихо хэмжээ ябуулгануудые абажа байна. Политическэ, экономическа, уласхоорондын асуудалнуудаар мэдээсэл хэхэhээ гадна, ажалшадай сэдьхэл бодол шэнжэлэн үзэхэ гэхэ гү, али дороhоо орохоп мэдээсэлнүүдые—хүн зоной шүүмжэлхы ажаглалтануудые хаража үзэхэ хэрэгтэ партиин райком ехэ анхаралаа табина. Энэ зорилгоор аймагай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд колхознигуудтай, совхозуудай хүдэлмэришэдтэй, бусад ажалшадтай энэ зунай уулзалга хэдэг болонхой.

Август hара соо нимэ уулзалганууд болоо. Георгиевск совхозой түбтэ, Хори тосхондо уулзалганууд болоhон байна. Эдэ ямар гуримаар үнгэргэгдэнэб гэхэдэ, аймагай потребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ Б. С. Самбуев, аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй культурын таhагые даагша С. В. Ертагаева, ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг комбинадай директор В. Ф. Яковлев, арадай гэгээрэлэй таhагые даагша Б. С. Шойнжонов, милициин таhагые даагша Б-Ц. Цыренов, комсомолой райкомой нэгэдэхи секретарь Д. Г. Санжиев, хэлхээ холбооной электротехническэ конторын начальник Соколов, аймагай хэлхээ холбооной таhагай начальник И. О. Бадмаев, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо З. Н. Борисов, партиин райкомой пропаганда ба агитациин, эмхидхэлэй таhагуудые даагшанар В. В. Романов, Н. Н. Трунев гэгшэд ээлжэлээд нимэ уулзалгада хабаадалсадаг гуримтай.

Эдэ уулзалганууд дээрэ юун тухайда хөөрэлдэгдэнэб?

Аймагай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд 10—15 минутын турша соо саашанхи хараа түсэбүүд тухайдаа хөөрэжэ үгэнэ. Жэшээнь, хэлхээ холбооной электротехническэ конторын начальник аймаг дотор радио, телефоной хүгжэлтэ тухай, саашаа ямараар хүгжэхэб... юм. Мүн бусадшье... нууд олонитэ... хэрэглэмжэ ямараа... hан тухайдаа, са... hайжаруулхаб гэжэ...

Энээнэй hүүлээр б... ажалшад үгэ хэлэ... зургаануудта шүү... лалта хэдэг, hа... оруулдаг байна. Ж... холбоошодой хүдэл... даа наймаанай орг... культурна, ажаhуу... олониитын эрилтэ... шүүмжэлэл, ажаг...

Ажалшадай шүү... лалта, дурадхалну... үзөөд, бэелүүлхын... хэмжээнүүд абтанаб... райком шалгалта хэ... шье хэхэ юм.

Г. ВА...

...ХАРИН ЭНДЭ ДУТАГДАЛНУУД...

СЭЛЭНГЭ

Тэжээл бэлэдхэлгэ, таряа хураалгын эгээл харюусалгатай энэ үедэ нарата үдэр дүүрэн хэрэглэхэ, хураалгын хүдэлмэридэ хүн зониие бүлтыень элсүүлхэ зорилго табигдана гээшэ. Энэ талаар Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна комитет (парткомой секретарь Ц. Д. Цырендоржиев), бригадануудай эхин партийна организацинууд ехэхэн оролдолго гаргана.

Үбhэ, таряа хураалгын үедэ колхознигуудай дунда политическэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулжа байхаар 10 гаран политинформатор томилогдоод, муу бэшээр хүдэлжэ байна. Жэшээлхэдэ, Талын булагай таряан ажалай бригадада колхозой соёлой байшангай директор коммунист А. Н. Галсанов ехэ хүдэлмэри ябуулна. Эндэ 13 комбайн таряа хураажа байнхай. Механизаторнуудтай, мүн орооhоной тоог дээрэ хүдэлдэг колхознигуудтай нүхэр Галсанов үдэр бүри hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Хилын саана болож байhан үйлэ хэрэгүүд, орон доторхи hониннууд, колхозой, мүн бригадынгаа ажал хүдэлмэри тухай тобшо hонороор хөөрэжэ үгэхэдэнь, хүн зон урмашан ажаллана.

Тэрэшэлэн политинформатор Б. Ч. Цыреновые тэмдэглэлтэй. Өөрөө бригадираар хүдэлдэг байбашье, гансал ажал хүдэлмэрөө хараад ябадаггүй, уласхоорондын элдэб асуудалаар колхознигуудтай хөөрэлдэхэ сагаа олоод лэ байдаг.

Үдэнгын бригадада залуу коммунист Владимир Цыбиков ойлгуулламжын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулна. Эдэ үдэрнүүдтэ политинформаторые үбhэшэдэй, малшадай, механизаторнуудай дунда хаража болоно.

Колхозой главна ветеринарна врач Т. М. Борхолоев Юрөөгэй малшад, үбhэшэдтэ үдэр бүри тоогой ошожо, элдэб hонин асуудалаар политическэ мэдээсэл үнгэргэнэ. Эрдэм бэлэдхэлтэй, ойлгуулламжын хүдэлмэридэ хэдэн жэлэй эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, дүй дүршэлтэй болоhон нүхэрэй хөөрөөншье hонирхолтой байдаг.

hуралсалай шэнэ жэл эхилжэ, hургуулиин багшанар сугларанхай. Тэдэнэр түрүүшынгээ үдэрhөө эхилжэ колхознигуудай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсоно. hаяхан Үрмын адагай түсхай интернат hургуулиин багшанар энэ асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Мүн колхозой түб hуурида оршодог Ташарай дунда hургуулиин багшанар, hурагшад колхоздо ехэхэн туhаламжа үзүүлнэ. Поли, сабшалан дээрэ сэхэ ажаллахаhаа гадна, эндэхи багшанар (директорынь коммунист, политинформатор С. Ц. Гармаев) hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые хэнэ.

Гэхэтэй хамта колхознигуудай дунда политическэ мэдээсэл эмдидхэхэ хэрэгтэ зарим дутагдалнуудшье үзэгдэнэ. Талын булагай хонишодой дунда политическэ, ойлгуулламжын хүдэлмэри hулаар табигданхай байба. Бригадые хүтэлбэрилэгшэ комму... сандоржиев hүүлэй... дэлмэридэ анхарал... даг болоhон байга... уулзахадаа, имагта... гэарнь hонирхоод... Харин энэ нүхэрна... маторай даалгаба... юм. Коммунистын э... хайнь өөртэнь hа... лэгдээ. Энээнhээ зү... жэ, саашадаа заhар...

Мүн бусадшье зар... да зүйлнүүд бии... скэ мэдээсэлдэ хан... шалхы хуудаhан... хэрэглэгдэнэ. Үбh... шадай бригадануу... рондын байдал туха... hонирхолтой лекц... ушөөл үсөөн унш...

Эдэ бүгэдэ дутаг... ры усадхаха тушаа... тийна комитет зохи... дые hаяхан хараа... лүүлжэ эхилээ.

Б. Ц...
КПСС-эй ...
райкомой ...

ПАРТОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ТООСООН, hУНГАЛТА

ШҮҮМЖЭЛhЭЭ ТОБШОЛОЛ ХЭХЭ

(Коммунистын тэмдэглэл)

Хэгдэжэ байhан ажалаа харангүйгөөр парторганизациин хүдэлмэридэ ямар сэгнэлтэ үгтэхэнь hэм. Тиимэhээл коммунистнууд тоосоото hунгалтынгаа суглаанда ерэхэдээ, партийна организациингаа ябуулhан хүдэлмэриие hайса хаража, али бүхы дутуу дундануудые элирүүлдэг, тэрээн дээрэhээ тобшолол хэжэ, саашанхи зорилгонуудаа хараалдаг гээшэ.

Хүдөөгэй коммунистнуудай ажахынгаа хүгжэлтые эрхилхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байhаниие олон жэшээнүүд гэршэлнэ. hаяхан Улаан-Үдын аймагай «Дружба» колхозой нэгэдэхи отделенидэ болоhон тоосоото hунгалтын суглаанда коммунистнууд бултадаа тооной хабаадажа, эхин организациингаа бюрогой секретариин элидхэлые зүбшэжэ, ажалай дутагдалнууд тухай hайса хөөрэлдэбэ. Коммунист нүхэр П. И. Калинин партбюрогой тоосоото үе соогоо ябуулhан хүдэлмэриин зарим дутуу дунданууд дээрэ тогтоходоо:

— Партийна эхин организациимнай бюро автотракторна паркын ямараар хүдэлжэ байдагаар зааханшье hонирхоогүй,—гэhэн байгаа.

Энэ коммунист тон зүб шүүмжэлнэ. Hахадааб гэбэл, таряа хураалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдаа, техникэ муугаар заhабарилагдаа. Энээн дээрэhээ мүнөө хүдэлмэриин халуун хаhа ороод байхада, комбайн болон тракторнууд эбдэрнэ. Колхозой мастерской хүсэд бэлэдхэгдээгүй байжа, техникэ заhабарилга удаарна. Хэрбээ отделениин партийна организациин саг соонь хэмжээ абажа, харюусалгата уялгануудые даадаг коммунистнуудта шанга эрилтэ табиhан hаань, нимэ байдал үзэгдэхэгүй hэн. Механизаторнуудай зүгhөө техникэдэ хайша хэрэгээр хандадаг тушаа үшөө олон коммунистнууд хэлэhэн байгаа. Хабарай тарилгын үедэшье поли дээрэ орхигдошоhон сеялкэ, культиваторнуудай, намар паар хахалалгада хэрэглэгдэhэн тракторнуудай бороо хурада сохюулжа, жэбэржэ хэбтэhэн ушар тус отделенидэ үзэгдэдэг байhаар.

Тоосоото hунгалтын суглаан дээрэ шүүмжэлэл хэhэн үнинэй коммунист Иван Венедиктович Тимофеевэй хэлэhые баhал бодомжолхоор байна. Колхозой гэшүүдэй дундаhаа ажалай журам эбдэхэ, саг үргэлжэ архи уужа ябадаг хүнүүд хүдэлмэриие гэдэргэ татана бшуу. Ажалай халуун хаhада hогтуугаар зайгуултажа ябагшад нийтын ажалда тойбо татана, хамаг ажалые hаатуулна, энээнтэй ямаршье тэмсэл хэгдэнэгүй гэжэ нүхэр Тимофеев бүгэдэ коммунистнуудай урда хэлэбэ. Партийна бюрогой, колхозой правлениин шухала хэмжээ абадаггүйе элирхэйлээ.

Энээнhээ гадна, тус артелиин зарим гэшүүд тарялан дээгүүр малаа харуулhагүй орхижорхёод, таряанай ургаса гэшхүүлдэг байна. Колхознигуудай дунда журам hайжаруулха, нийтын зөөриие эрилтэ хоролтодо оруулдаг ябадалтай шангаар тэмсэхэ хэрэгтэ колхозой правлениин зүгhөө хүдэлмэри ябуулагданагүй, партийна организаци энэ асуудалые суглаануудтаа хаража үзэхэ байгаа гэжэ коммунистнууд hануулаа.

Коммунистнуудай үүргэ, харюусалгые дээшэлүүлхэ, партиин Уставай эрилтые наринаар сахидаггүй ябадалай али олон гарадаг байдалые усадхаха тушаа суглаан дээрэ хөөрэлдэгдэhэн байха юм. Партийна организациин хүмүүжүүлгын хүдэлмэри hулаар эмхидхэдэг дээрэhээ хүтэлбэрилхы тушаал даадаг коммунистнуудай дунда ажалай хаhада архи ууха ябадал гараhан байна. Колхозой главна мэргэжэлтэдшье архиин халуунтай хүдэлмэридөө үзэгдэдэг байба. Артелиин ажал хэрэг эрхилдэг хүнүүдэй нигэжэ байхадань, колхознигууд юу хэлэхэ, ямар тобшолол хэхэ зэргэтэйб гэжэ коммунист нүхэр И. М. Жданов үгынгөө түгэсхэлдэ шанга асуудал табиба.

Коммунистнуудай партийна даабаридаа ямараар хандадаг, өөhэдөө ямар жэшээ харуулдаг тушаа суглаан дээрэ мүн лэ хэлсэгдээ. Партбюрогой секретариин элидхэл соо хэдэн коммунистын нэрэ дурдагдаба. Хэд бэ гэбэл, И. И. Бочеев, С. Д. Трифонов, С. Н. Семенников гэгшэд. Эдэнэр коммунистын түрүү үүргые hайнаар бэелүүлдэг, ажалдаа жэшээ харуулдаг, партийна даабариие саг соонь дүүргэдэг нүхэд юм. Мүн коммунист А. А. Дрыгин нийтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Тэрэ нютагтаа нүхэдэй сүүдэй хүдэлмэриие эрхилжэ, залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр эмхидхэhэн. Архи уудаг, хулигантадаг, зоной дунда hэшхэлээ алдадаг зарим хүнүүдые олоной дунда асаржа, нюурыень улайлгажа, зүб харгы замыень олгожо табиhан. Тиихэдэ партиин гэшүүнэй нэрэ зүүжэ ябаhан аад, партийна организациингаа даабарида хойрогоор хандадаг хүнүүд шүүмжэлэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, коммунистнууд нүхэд А. К. Чебунин, И. Г. Баннов, Ф. К. Баннова гэгшэд хэтэрхэдээ, тоосоото hунгалтынгаа суглаанда байлсаагүй. «Нимэ хүнүүдые хүмүүжүүлхэ ёhотойбди. Хэрбээ коммунистын нэрэ хүндые бузарлажа ябаха болоо hаань, тэдэниие партиин зэргэдэ байлгажа болохо гү?» гэhэн асуудал суглаанда орожо, шэнээр hунгагдаhан партийна бюрогой саашадаа хэмжээ абахыень дурадхагдаба.

Энэ жэлдэ «Дружба» колхозой нэгэдэхи отделениин гэшүүд В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ оролсожо, нилээд ехэ амжалта туйлаhан. Илангаяа хүдөө ажахын продуктнууд түрэдэ элбэгээр худалдагдаа. Тус отделениинхид мяха, нооhо түрэдэ худалдалгаар түсэбөө үлүүлэн дүүргэнхэй. hү haалга нёдондонойхиhоо 1,5 дахин дээшэлээ. Адууhа малай тоо толгой олошоржо, үхэл гарза хороогдоо. Эдэ бүгэдэн тушаа суглаан дээрэ дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэжэ, ажалайнь hайн тала тэмдэглэгдэбэ. Гэбэшье тоосоото hунгалтынгаа суглаан дээрэ артелиингаа экономико бүри саашадань хүгжөөлгэдэ, илангаяа парторганизациин эмхидхэлэй хүдэлмэридэ бии байhан дутагдалнууд тушаа коммунистнуудай онсо анхарhаниинь hайшаалтай. Тэдэнэр колхозой ажалые эмхидхэлсэхэ гол хүсэниинь ха юм. Партийна организациин ударидалга доро зоной дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри ябуулагдана, социалис мүрысөөн эмхидхэгдэнэ.

Партийна суглаан дээрээ эндэхи коммунистнууд парторганизациингаа бюрое шэнээр hунгажа, саашанхи зорилгонуудаа тодорхойлбо. Коммунист бүхэн ажал хэрэгтээ жэшээ харуулжа, Ильичэй алдарта ойе угтаха ёhотой гэжэ суглаанай тогтоол соо тунхаглагдаба.

В. АЧИТУЕВ.

АЯЛГЫН ЭХИН

ОЧЕРК

I.

Мананай хөөбэр сагаан пулаал сооhоо мултарhан шад улаан паран үндыхэдөө, нэн түрүүн үндэр нарhадай оройдо бэшэ, харин тэмэндэ Жэмбын Дашидондогой тодхоhон телевизионно антеннэдэ тудадаг болобо. Удаань нарhадай оройнуудые гуулиар шараад, hүүлдэнь Улаха аралай халаадаа үмдөөд ябаhан эндэхи hаалишадай бэе шэнги, хуhадай сагаахан нариихан уян сээжэдэ ялбана. Хара үглөөгүүршье hаань, тэсаана, тохойтоhон Худан голой нойрмогоор долгиёо тэшэхэнь, эртын шубуудай гэнтэ-гэнтэ абяа гарахань эли соностоно. Тиимhээр байтар, «hаа! hэ!ээ!» гэhэн энхэргэн идхалганууд, үнеэдэй мөөрөөн соностоно. Улаха аралай үглөөнэй эдэ бүхы абяанууд Нимбуугай сэдьхэлдэ ямар нэгэн бэшэгдээгүй дуунай гү, али симфониин эхин аялга мэтэ hанагдадаг юм. Тиигээд эдэ бүхы симфониин эршэнь боложо, хооhон хүнэгэй өөрые сохин хүнхинэhэн hүн горхоной «хүн! хүн!» гэhэн дуун зэдэлшэдэг. Шагнахада, яаhан аятай гээшэб даа!

II.

...Хэжэнгын hаалишадай дундаhаа шалгарhан эрхимүүдэй нэрэ, обогуудые аймагай газетэ ниитэлээ hэн. Юундэшьеб, танилаа бэдэрээ hэн гүб, али яагаа hэмбиб, тэдэниие хаража байтараа, нэгэл ушарта анхаралаа хандуулааб. Зуугаад шахуу эхэнэр hаалишадай дунда ори ганса эрэгтэй хүнэй—Нимбуу Батуевай нэрэ байгаа бшуу. Өөрын хэрэгээр Могсохон ошоhон аад, тэрээнтэй заатагүй уулзаха гэжэ шиидээд, Худан голой эрье тулан байрлаhан Улаха аралай hү hаалиин фермэ ерэбэб. Жэрыгээд зогсоhон хоёр байратай «фин» түхэлэй гэрнүүдэй захын нэгэндэ ороhомни, хүн үгы байба. Гэзаань нэгэ наhажаал үбгэн гааhаяа оошожо hуугаа бэлэй. Тэрээнтэй бороо хура, таряа ногоон тухай яриидаад:

— Нимбуутан хаана hуудаг бэ?—гэжэ асуубаб.

— Газаань лэ hууналди даа. Та Нимбууда хэрэгтэй гүт? Тиигээ hаа, нэгэл хэрэгээр ябаа зон ха юмбибди,—гэжэ үгэрхэг үбгэжөөл гааhаяа hорон, бүри намда дүтэлэн hуушаба.

— Юрэдөө, энэ Могсохондомнай бани байхагүй. Тэрэниие барюулха тухай аймагай сесси дээрэ хэлыш гэхээл ерээ хүмби. Нимбуумнай аймагай Соведэй депутат гүбэ. Энэ хабар дуугаа үгэжэ, hунгаа hэмди,—гэхэ мэтээр үбгэжөөл намда тон хэрэгтэйшье, зарим ушарта огто Нимбууда хабаашьегүй зүйлнүүдые дурдан хөөрэшэбэ. Тиигээд hүүлдэнь мигэжэ нэмэбэ:

— Нимбуу эгээ мүнөө Хэжэнгэ гарахаяа байна. Тиигээд лэ гээгдэшүүжэб, гэжэ ерээлби.

Удангүй нюргаар дунда зэргын, түхэреэн хара, ёhотойл буряад нюуртай, хүдэр янзын бэетэй, уринаар энеэб гэhэн шарайтай залуу хүбүүн манда дүтэлэн ерэбэ. Шабар болоhон резинэвэ сабхинь үглөөнэй шүүдэрhээ ялалзана. Хүбэнтэй хүүртигэйнгээ хармааhаа мунса шэнги мүндүү гараа hугалан hарбайха зуураа:

— Нимбуу,—гэжэ бэеэ нэрлэбэ.

Тиигэжэ Нимбуу бидэ хоёр танилсажа, Хэжэнгэ аймагай түб хүрэтэр сугтаа ошохо зуураа, яhалашье ярилдаа бэлэйбди.

III.

Нимбуу багаhаа хүгжэмдэ дуратай hэн, хээрэ мал адуулжа ябахадаа, хаанашьеб радиогой хүгжэм зэдэлгээд, тэрэниень эмээршэн hалхинай далидаа үргэн дүнгэн асархада, тушуулшаhан мэтэ байрадаа зогсоод, тэрэнэй аяда абтан байдаг зантай бэлэй. Уран хоолойн хухалгашье шагнахадаа, уярангүй байгаа гэжэ үгы бэлэй. Тээ ехэхэн болоходоо, хаанашьеб сэдьхэлэйнгээ гүн оёорто хүгжэмшэн болохо hэм гэhэн хүсэлөө хадуужал ябадаг байгаа. Зүгөөр түрэhэн ганса эхынгээ наhа бараhахада, арадаа тулгагүй болоhон эдир хүбүүн ажаллахал баатай болоо hааб даа. Сагшье ябажа байгаа. Нимбуу сүлөө сагтаа совхозойнгоо клуб ерэжэ, хуушараад халсаржа, годоёо харуулшаhан баян дэрлээд, уянгата буряад аялгануудые гүйсэдхэн, эхээ шаналhан үйгаа тараагаадшье үзэбэ. Тээд хүнэй сэдьхэл тэхэрихэ гэжэ бии юм гүбэ... Удангүй Нимбуу Бабуев совхозой соёлой байшангай дэргэдэхи уран hайханай бүлгэмэй эгээл эдэбхитэй дуушад болон хатаршадай нэгэн боложо тодороо бэлэй. Молдаван хатарай уян нугалбариие шудалхань гайтайшаг hэн. Нэгэтэ хатарайнгаа хани Таня Цырендоржиева гэжэ бэеэр улаан бургааhан шэнги нариихан аад, хөөбэр шэнги хүнгэн, ялалзаhан тобшо шэнги хаб харахан нюдэтэй басагантай оройтошобо. Газаа харанхы. Бороошье орожо магадгүй, сахилгаанай ташуур аяар баруун тээгүүр, Тураасгай багаар зуралзаса сахилна. Таня эбдүүсэнгеэр:

— Улааха арал хүрэтэр хүргыш даа,—гэжэ гуйгаа hэн.

Арбадахиие дүүргээд, бүхы класстаяа хамта совхоздоо комсомолой путёвкоор хүдэлхөө ерэhэн, тиигээд hаалишан болоhон энэ уян аад, зоолэн хонгёо хоолойтой басагые Нимбуу уридшье сэдьхэлдээ өөгшөөдэг бэлэй. Теэд инаг дуран, хани нухэсэл тухай юундэшьеб нэгэтэшье шэбшэжэ үзөөгүй, тиихэдэ түрүүшынхеэ гайхаа юм.

Удангүй Улааха аралай hү hаалиин фермэдэ комсомол-залуушуулай түрэ наяраа hэн.

— Хүгжэм лэ, дуун эдэ хоёрые хүтэрэлдүүлээ,—гэжэ Могсохоной хүгшэд, үбгэдэй хэлсэhые соносходоо, уран зүбынь ушаршьегүй удхатай hэн гэжэ hанахаар бэлэй.

IV.

Нимбуу Таня хоёрой энэ хабар өөhэдынгөө коллективтэй хамта хүршэ Яруунын аймагай Үльдэргын «Коммунизм» колхозой клуб соо сценэ дээрэ хатаржа байхыень hанаандаа оруулбаб. Теэд яахаб, хүгжэм дуунтай ханилhан бүлын эбтэй зэтэйнь, энхэргэн налгайнь дэмбэрэлтэйл байхань дамжаггүй бшуу.

...Хабарай тарилгын урда тээхэнэ Нимбууе, совхозой директор Цырендондок Базаржанов дуудаба. «hү hаалитнайл бирагүй, абаhан уялгаяа дүүргэхээ болижол байнат»,—гэжэ hануулхаяа забдаа бээз гэжэ шиидэhэн Нимбуу директорэй кабинет руу дурата дурагүй ороо hэн. Телефоной трубка табимсаараа, ямаршьеб шогтойгоор Нимбуу руу хаража, Цырендондок Жамсуевич нигэжэ асууба:

— Шимнай хүгжэмшэн бэлэй гүш?

Гайхаhан Нимбуу юуншье гэжэ харюусахаяа ойлгожо ядашаба.

— Худрагай курса Хэжэнгэдэ нээгдэхэнь, ошохо гүш?—гэжэ директор асууба.

Баярлаhан Нимбуу баhал юуншье гэжэ харюусахаяа табдэбэ. Кабинедhээ гарамсаараа, гэртээ хүрэтэр хүлөө табингүй гэхээр гүйжэ ошобо. hониниень дуулахадаа, Танишье үнэн зүрхэнhөө баясаа, хүхеэ hааб даа.

Теэд хабарай... тэрэниие халаха,... хо хүн олдоогүй... Нимбуугай хүсэл... лээгүй байшоо.

— Нимбуумнай... hандаа, баяна...—гэжэ Танинь...

— Гэр бүлэ...тон лэ hанаха hа... лэй,—гэжэ Мог... байшангай дирек... копьева халаги...

Теэд Нимбуу ур... хухархашье хүн... жэмдэ hурахал... жэ досоогоо эри... даг.

V.

Үшөө үбэл,... абахын тула су... байхада, фермы... док Жимбеев шог...

— Энэ ши, Ни... аад, партийна б... ниишни, туhалг... эй гэшүүн байх... бодожо үзэлши,—... хөөрөөшье, Ним... эдэ бүгэдэ таагү... дэдэг байгаа. Сою... секретарь hү... ябаhан аад, тэрэ... сэхэ бэшэшье hа... хоор дурадхаа hэ... тида орохо хүсэл... хэдэнь, тэрэнь х... hэн.

— Энэ хабар... вые партида аба... парткомой секре... Б. Шарлдаев н... хөөроо hэн.—Тэд... дые партида абаа... абахабибди. Залу... ажалша бэрхэ...

Игэжэ Ними... рөө хүсэжэ, КПС... лоо юм. «Коммун... мүнөө үе саг... сугтаа хүдэлдэг... омогорхон хэлсэ...

Байгша оной... дүнгөөр Улааха... hаалишад аймаг... рида гаража, да... туг, мүнгэн шан... баярта ушартай... Худанай совхоз... Нимбуутай дахи... гүй ярилдаа hэм... дом, тэрэ Аюуха... басагаяа үбэр... тын саарhа ... ямаршьеб аялга... бэржэ hууба. Тан... миhэржэ:

— Нимбуумнай... байна. Улааха-а... гэжэ шэбэнэн h...

Тэрэ дуугаа Ни... шэжэ дүүргэхэ... гү—мэдэнэгүйб. Э... рээнтэй хамта У... гаан хуhад соо... раха үеэр шүүр... наа удаан март... бууд жэргэлд... могоор шолшо... шөөhэн үнеэд... доо. Эдэ бүхы а... сээжэдээ хадуу... нэй сэдьхэлдэ... гын мүндэлхэшье... нэй ажал туха... нишье бэшэхэ ба... рэнэгүйб.

«Хүн. хүн!»—... оёорто hүн гор...

«Хүн. хүн!—... эхин гүн сэдьхэ...

А. ЖАМБАЛ...
Хэжэнгын ай...

Манай хүршэнэртэ

УСТЬ-ОРДЫН hОНИН

КОМСОМОЛШУУД ТАРЯА ХУРЯАЛГА ДЭЭРЭ

Округой колхоз, совхозууд 380 мянга шахуу гектар газар дээрэhээ ороохото ургамалнуудые хураажа, Эхэ орондоо 180 мянгаад тонно таряа тушааха юм. Мүнөө мянга гаран комбайн колхоз, совхозуудай тарялан дээрэ үдэр hунигүй хүдэлжэ байнхай. Эдэнэрэй дунда комсомол-залуушуулай зуун хорёод агрегат хүдэлнэ.

— Ганса манай аймагта комсомол-залуушуулай 40 агрегат хүдэлнэ,—гээд комсомолой Эхирит-Булагадай райкомой нэгэдэхи секретарь Н. Г. Шишнаренок хөөрэнэ.

Эдэнэр «1969 оной таряа хураалгын чемпион» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө социалис мүрысөөндэ бултадаа оролсобо. Түрүүшын табан хоногой дүнгөөр Усть-Ордын совхозой залуу комбайнер Александр Терецкидэ зорюулагдаhан ажалай алдар солын туг ВЛКСМ-эй райкомой байшангай дэргэдэ үргэгдэбэ.

Мүрысөөндэ илажа гарагшадта «1969 оной таряа хураалгын чемпион» гэhэн нэрэ зэргэ, ВЛКСМ-эй ЦК-гай «Алтан хоолос» гэhэн значок, үнэтэ бэлэг барюулагдаха юм. Хоёрдохи, гурбадахи hуури эзэлэгшэдтэ мүн лэ нимэ значок болон ВЛКСМ-эй окружкомой Хүндэлэлэй грамота барюулагдаха юм.

ЭРХИМЛЭГШЭДТЭ—ҮНЭТЭ ШАН

Алайрай аймагай Нельхайн совхозой механизаторнууд 3500 гектар таряа хадаба гэхэ гү, али энэнь тарилгын талмайн гурбанай нэгэ хубинь болоно. Мүн эндэхид hолоомоёо дары суглуулжа абаад, хойноhоонь газараа хахалжа ороно.

Механизаторнуудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлэгшэд мотоцикл, холодильник шангуудта, амаралгын путевконуудта хүртэхэ юм. Урда жэлнүүдтэ таряа хураагшад болон газар хахалагшадта нэгэ адли нормо үгтэдэг байhан. Харин энэ жэлдэ тус тустань ондо ондоо нормо тогтоогдобо. Жэшээнь, комбайнер 10 үдэрэй турша соо 400 гектар таряа хадаха, үгышье hаа 3 мянган центнер таряа сохихо болоно.

Таряа хураалгын эхилхэhээ урид механизаторнууд эдэ гуримуудтай танилсаhан, отделени бүхэндэ үнгэргэгдэhэн партийна суглаанууд дээрэ коммунистнууд тус тустаа социалис уялгануудые абаhан байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй таряа хураалгада хоёрдохи hуури эзэлжэ, холодильник шанда хүртэhэн комбайнер А. Егоров арбан табан үдэрэй туршада 3000 центнер таряа сохихоб гэжэ мэдүүлhэн байна.

Таряа хураалгын түрүүшын үдэрнүүдhээ эхилжэ, механизаторнууд халаанайнгаа даабари үлүүлэн дүүргэнэ. Дүй дүршэлтэй комбайнер И. Клименко 7 үдэрэй турша соо 500 гектар таряа хадажа, совхоз соогоо түрүү hуури эзэлжэ ябана. Таряа хураалгын дүүрэтэр үшөө 800 гектарай таряа хадажа, 2500 центнер ороохо сохижо абахаб гэжэ тэрэ мэдүүлэнхэй.

Нельхайн совхозой дирекци болон парткомой зохёоhон социалис мүрысөөнэй гуримые бусад ажахынууд халан абаба.

Л. ЦЫРЕМПИЛОВ.

...оо аха дүү болгар
...гүрэн түрүн гай-
...ба байдаг мүн. Бол-
...болгаригаар тэмсэжэ,
...ний сентябриин 9-дэ фа-
...түрэмгэй засагые
...бааа. Тэрэ гэһээр
...үдрөө. Социалис зам-
...али аха дүү бол-
...лэд хугасаа соо
...экономико, соёл
...хүгжэлөөр асари
...дүүды түйлаа. Эр-
...үдрөөр болгар
...ашалха зуураа, үшөө
...арадайгаа ажахын
...дэрүүлдэ, соёл куль-
...түрлэлэнь хүсэнэбди.

* * *

...лэдэ В. И. Ленинэй
...талаай.

* * *

...бурядска химическэ
...научна хүдэлмэри-
...продукциин шамар

* * *

...болгар басагад жэн-
...хубсаһануудаа
...дэ угтана.
...ТАСС-ай Централфото.

БОЛГАРИ, ШАМДАА

БАЯР, ЗОЛ ЖАРГАЛ ХҮСЭНЭБДИ!

ХУБИ ЗАЯАН

Очерк

1931 он. Софидо, шулуушан Леон Таджерай гэртэ хүбүүн түрөөд, тэрээндэ Овед гэжэ нэрэ үгэһэн юм. Нүгөөдэ жэлынь хоёрдохи үхибүүн түрөө һэн. Тиигээд гурбадахинь... Бүлэ соонь эдихэ үргэн нэмэжэ, ажаһуудалынь улам бэрхэтэй болобо. Леон Таджер Венэдэ агрономи шудалхаород, араб, болгар хэлэнүүдые һаа гадна, немец, англи, француз, һайн мэдэхэ болоһон: бэрхээр хэлэдэг, бэшэдэгшье байһан. Тиимэһээ ямар нэгэн контородо һанаандаа тааруу ажал оложо ядахагүй байгаа, гэбэшье фабрикада шулуушанаар ажаллажа үргэлжэлөө. Энэ ажалда партиин даалгабаряар эльгээгдэһэн юм.

...Европын түбтэ фашис барабаанудай нэсрээн, түмэр тахатай сабхинуудай, түерөөн соностожо эхилбэ. Болгарида хүнүүдые мүрдэжэ, түрмэдэ хаалган улам олошоржо байгаа. «Һэжэг түрэмөөр» бүхы хүнүүд ажалай лагерьнуудта намнагдан абаашагдаһан юм. Тэдэнь хүнүүдэй удаан зобожо үхэхэ газарнууд байһан. Коммунист Леон Таджершье тиимэ лагерьнуудай нэгэндэ зобоогдоо. Гитлерэй булимтарагшадай Советскэ Союзда харата муухайгаар доботолон ороһые мэдээд, Леон Таджер нүхэдтөө иигэжэ хэлэһэн юм:

— Би хаанашье байбал, мүнөөдэрһөө дайсанай ара таладахи Совет Армиин солдат болобо гээшэб.

Леон Таджер тарляшанай хүбсаһа үмдөөд, лагерьһаа тэрьедэһэн юм. Һамгаяа, үхибүүдээ һүүлшынхеэ харахын тула Софи ошобо. «Нүхэрһөө гээгдэһэн эхэнэрнүүд, үншэрһэн үхибүүд дайнай һүүлээр хэдэн миллионоороо үлэхэ байха. Тэдэнэй тоодо таанадшье орожо болохот. Намайе бү шаналаарайгты. Нангин хэрэгэй түлөө тэмсээ гэжэ һанажа ябаарайт» гэжэ мордохынгоо урдахана хэлэһэн юм.

Леон 1941 оной октябриин 27-до Русьдахи «Нефть» гэдэг акционернэ бүлгэмдэ ажалда ороод, Зүүн фронт руу бензин шэрэжэ ябаһан состав галдаха даалгабари партиин зүгһөө абаба. Гурба хоноод байхада, тэрэ даалгабарииень дүүргэһэн юм. Олон мянган тонно бензин дүрэһэн, фашис хэдэн солдат алуулһан байгаа. Тиигэжэ Болгариин газар дээрэ дайсанда түрүүшынхеэ ехэ гэмтэл ушаруулагдаһан юм.

Леон полицидашье, сүүд дээрэшье бэеэ шангаар барюа. Цистернэнүүдые галдаха даалгабари хэн үгөөб, хажуудашни хэн ябалсааб гэжэ мүрдэгшын асуухада, иигэжэ харюусаһан гэдэг: «Би өөрөө, өөрынгөө үүсхэлээр. Намтай хэншье ябалсаагүй».

Леон Таджерые 1941 оной декабриин 14-дэ үлгэжэ алаһан юм.

Гэр бүлэнэрынь үншэрөө. Овед тиихэдэ 10-тай байгаа.

...Овед анха түрүүн хүдэлмэришэнөөр ажаллажа эхилээ. Арадай засагай үедэ инженерэй диплом абаашье һаа, һанал бодолоороо хүдэлмэришэн зандаа үлөө, бүхы амин наһаяа эсэгэдээл адляар барилгатай холбоо.

Овед Таджер 1956 ондо Софидахи барилгын инженернэ институт эрхим һайнаар дүүргээ. Ниислэл хотодо ажаллахыень, институтда өөрынгөө дураар ассистентын тушаал даахыень, барилгын научно-шэнжэлэлгын институтда хүдэлхыень, министерствэдэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ орохыень тэрээндэ дурадхагдаһан юм. Холын нютагуудта хүдэлхэ ажал шэлэжэ, Пирдоп шадарай зэд хайлуулдаг комбинадай барилга тээшэ зорибо. Техническэ хүтэлбэрилэгшын туһалагшаар хүдэлжэ эхилээд, жэл болоһон хойно техническэ хүтэлбэрилэгшэ болоһон байна. Комбинадынь 1958 ондо продукци үгэжэ эхилээ бэлэй. Шагнагдагшадай дунда Овед Таджерай нэрэ бии байба.

Он жэлнүүд үнгэржэ, Болгариин экономическа карташье хубилалсаа. Хаа хаанагүй барилганууд... Тэдэнэй эгээл харюусалгатайнуудтань, хүдэлмэришэдэй олоороо ажалладаг газартань Овед ажаллаба.

1959 он. Пазарджикта аккумуляторна заводой барилга дээрэ һайнаар ажаллаһанайнь түлөө залуу инженерые правительство дахинаа шагнаа.

1960—1962 онуудта Пловдив шадар үнгэтэ металлнуудай комбинат баригдаһан юм. Овед тэрэ барилгын главна инженерэй орлогшоор, главна инженерээр, Пловдив шадархи заводой барилгын начальнигаар ажаллажа, дахинаа ордендо хүртөө һэн.

1963 ондо министерствэдэ «дуудагдажа», заводуудые бариха управлениин главна инженерэй тушаал даагаа. Тэндэ хоёр жэлэй турша соо ажаллаад, барилгада эльгээгты гэһэн гуйлтатайгаар таба дахин хандаба. Һүүлэй һүүлдэ тэрээнэй гуйлтань зүбшөөгдэжэ, Таджер Враца шадархи химическэ комбинадай барилгын начальнигай тушаалда дэбжүүлэгдэһэн.

Тэрэ комбинадынь үнгэрэгшэ жэл баригдажа дүүрэө. Жэлдээ 600 мянган тонно мочевина, 400 мянган тонно аммиагай үһан жэл бүри гаргагдаха юм. Комбинат шадарай барилганууд үшөө дүүрээдүй. Тэндэ шэнэ заводууд, цехүүд бодхоогдохо. Энэнь байн байтараа, Зүүн Урда Европын томо предприятинуудай нэгэн болохоор хараалагданхай. Тэндэхи барилгада хабсаралгын, транспортна 12 эмхи хабаадалсана. Түйлай олон зонһоо бүридэһэн энэ барилгые инженер Овед Таджер толгойлдог.

...Би Таджерта айлшаар ошооб. Барилгашадта гэжэ баригдаһан хоёр таһалгатай байратай. Гэр соонь соморхон, тон лэ хэрэгтэй юумэнүүд табяатай.

Гэрэй эзэн эхэнэрынь бухгалтерай мэргэжэлтэй, нүхэртэйгөө сугтаа нэгэ барилгаһаа нүгөөдэдэ ошолсожо байдаг.

Гэртэнь айлшан боложо хоноһон тэрэ үдэшэндөө шэнэ ажабайдал ехэл омог баяртайгаар байгуулалсажа байһан хоёр хүндэ ехээр хүндэлүүлээб. Байрадань Шопенэй, Мендельсоной хүгжэм зэдэлээ: Таджерай 16-тай басаган Леонтина пианино дээрэ наадаа. Тэрэ басаганай хоёр дүү—эхир хүбүүд саадта ябажа һураһан дуунуудаа дуулажа, шүлэгүүдээ уншаа.

— Бидэнэр хожом хаана уулзагшаабибди?—гэжэ минии һонирхон асуухада, Овед энеэбхилэн татаад, иигэжэ харюусаа һэн:

— Ямар нэгэ барилга дээрэ уулзажа болохо байхабди.

Тиимэл даа, тон зүб. Инженер Таджерай хуби заяан Болгариин газар дээрэ бэелүүлэгдэжэ байгаа социалис ехэ барилгатай нягта холбоотой.

М. ЕЛИЗАРОВ,
Болгариин журналист.
(АПН—«София пресс»).

Софи.

...АЛИШАН ДУЛМА ҺАБАТАЙ

ВИШЫХАН ЗУРАГЛАЛ

...лай шугын бургаа-...ай һабша намаа халта ...ад, алтан намарай ...газаа ороһые һануул-...нь үглөөнинь хүйтэбэр ...одхёо. Бүхэли зунай ...анга наранһаа хүрь-...й хахаран алдажа бай-...оошье дуһаагүй бороо ...сагта хүнэгөөр адхаһан-...лаха юумэ бэшэ. Тэн-...оо юм гү гэжэ һана-...нура зогсоо болоһон ...агар хара үүлэд хойто ...һаа унжалдан гараад, ...й, бороо адхажархина. ...о үглөө эртэ бодоходо, ...бороо һагшуурдуулжа ...эн хубсалжа, халуун ...аа, ажалдаа яараба. ...огто таһалдаагүй бо-...уһан үнеэдынь хаб-...удэрһэн һэнижэтэй бо-... татад гээ. Бороогой ... ногоон үшөө ургажа, ...уй болохо байһые ойл-... хэзээ болихо бороо бэ?

...ндуур хотирһон зүр-...ар шумууһан гэшхэ-...алиин фермэдэ ерэжэ, ...рээ үнеэ шобторжо ...байхадань, бороо нам-...дээ һаадаг хорёо соонь ...йха. Эзээ үнинэй тани-даг болоһон үнеэдынь үүгэнэлдэн, намайе түрүүн һаагыш гэһэншэг үлылдэнэ. Дулмын хурганууд хурдан түргөөр хүдэлнэ. Хэнһээшье түрүүн үнеэдэ һаажа дүүргэдэг гуримтай. Һааһанайнь һүүлээр үнеэдэйнь дэлэн шобтороод үзөөрэйт. Нэгэшье шабхаруу һүн дуһахагүйдөө болохо. Түргөөр, шадамар бэрхээр һааха дүршэлдэ Дулма үнинэй һуранхай. Түрүүшээр абиртадаг байгаа.

Түрүүшын үе... Хори гаран жэлэй саана хүнэг барижа, колхозой үнеэдые һаахаяа залуухан басаган ерэхэдээ, юундэшьеб мэгдээд, ядалсаад абаа. Арба гаран үнеэ һаахань өөрынгөө ганса үнеэ шобторһонтой адли бэшэ байшоо. Хурганuудынь шархирдаг, һүүлдэ нюрганиинь тэниилгэхэеэ болёод байдаг һэн. Дулма нэтэрүүгээр ажалладаг, дүршэл ехэтэй һаалиша эхэнэрнүүдһээ дутуугүйгөөр һү һаахые оролдодог байха. Шэнэ мэргэжэлдээ дадажа, даажа абаһан үнеэдээ жэншэдгүй һаадаг болоод байхадаа, залуухан басаган һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хабаадаад, түрүүшүүлэй зэргэдэ орожо шадаһан юм.

Дулма хүдэлмэри гэхэдэ хамшыгаа шуужа ородог. Һанаһан хүсэһэнөө бэелүүлээгүй һаа, нойрынь хүрэхэеэ болишодог бэлэй. Ямаршье юумэ хэхэдээ, дүрэтэй, бэрхэ. Үбһэ сабшахадаашье, бухал табихадаашье, илгарма ондоохон. Юрэдөө, нютагайнь зон:

«Хүдэлмэри хэхэдээ, өө-мөөгүй, сэхэ сэбэр зантай басаган», —гэлсэдэг болоодхёо.

Он жэлэй ошохо ойлгогдонгүй үнгэрнэ. Аяар хори гаран жэлэй турша соо Дулма Гармаева һаалишанаар хүдэлнэ. Шэлэһэн мэргэжэлээ орхёогүй. Республика соогоо холо хүрэтэр суурхаа. Һааһан һүнинь Хёлго мүрэнтэй жэшэхээр болоо хаш.

Дулма Гармаева залуу һаалишадые ургуулха хэрэгтэ анхаралаа ходо табидаг. Тэрэнэй дүй дүршэлдэ олон залуушуул һураа. Һэн түрүүн дүү басаган Дулмаяа һургаа бэлэй. Мүнөө Бэшүүрэй совхозой эрхим һаалишадай нэгэн тоотой. Тиихэдэ Зинаида Шоймполовагай хажуугаар баһал миин гаража болохогүй. Нилээд олон һайн һайхан юумэндэ, ажалай баатаршалгада Дулма Гармаеваһаа һураа. Мүнөө нүхэр Шоймполова Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат болоторoo дэбжээ, Ленинэй ордендо хүртэнхэй. Мүн бэшэшье олон нүхэдые нэрлэжэ болохоор.

...Бүүр-бүүр, бүүр-бүүр... Һүн далай харьялан, хооһэ бууранa. Сагаахан пулаадтай, сагаан халаад үмдэһэн, шаб гэмэ бэетэй, хурса шарайтай, дүшөөд гарамтай наһанай эхэнэр һүүлшын үнеэ һаажа дүүргээд, һүеэ тушаажа, хүнэгөө һаднагта абаашажа үлгэбэ. Энэ үдэршье һаалила түрүүлжэ дүүргээ.

«Дүү Дулма басагамни намайгаа хүсэхэ гэжэ оролдоно. Заримандаа намһаашье һайнаар хүдэлдэг»,—гэжэ бодоһоор гэр тээшээ яараба.

Дулма Гармаева хахад жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 1523 литр һү һаажа, Бэшүүрэйнгээ аймагай Бэшүүрэй совхоз соо түрүү һуурида гараа. Мүн дүү Дулмань 1426 литр һү һаажа, хоёрдохи һуури эзэлээ.

Дулма Гармаевна Гармаева эрхим һайн ажалайнгаа түлөө нэгэтэ бэшэ үнэтэ шангаар, Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаа. Үшөө ехэ амжалта түйлаха байһандань һэжэг түрэнэгүй.

Н. БАЛЬЖИНОВ.

ХЭН БОЛОХО ГЭЭШЭБ ГЭҺЭН АСУУДАЛДА

Н. К. Крупскаягай харюу

Н. К. Крупскаягай урдань мэдэгдээгүй байһан үшөө нэгэ бэшэг олдобо. Энэнь 1932 оной апрелиин 30-да мариец хүбүүндэ харюу болгон бэшэгдэһэн байгаа. «Хүндэтэ нүхэр, ехэ сүлөөгүй байһан дээрэһээ, танай бэшэгтэ энээнһээ урда харюусажа шадаагүйб.

Соёл гэгээрэл мүнөө үеын эгээл шухала фронт гээшэ. Мүнөөнэй залуушуул багша болохо табисуурай абьяасгүйб гэжэ хэлэдэг. Теэд мүнөө соёл гэгээрэл гээшэмнай эгээл шухала дайшалхы фронт болоно. Дайнай үедэ: «фронт ошохогүйб, дайлалдажа шадахагүйб» гэжэ хэлэхэеэ хэншье толгойдо юрэ орохогүй бээзэ. Нэгэ талаһаа, ушар удхыень хүсэд ойлгоогүй дээрэһээ багшалхаяа арсана, нүгөө талаһаа, дээдэ һургуули дүүргээд, бараг тушаал эзэлжэ, хүн болохоб гэһэн хэнтэг хобдог бодол баримталһанһаа болоно.

Һураха хэрэгтэй гэһэн В. И. Ленинэй заабарииe урдаа барин дурдаха зуураа, багшанар тухай, соёл гэгээрэл тухай тэрэнэй хэлэһыень мартажархидаг байна. «Табисуур, бэлиг» гээшые элдэб янзаар ойлгожо болохо aaб даа. Энээниие баһа өөртөө бии болгожо болохо юм. Өөрыгөө гартаа абажа, ушар ёһо мэдэдэг болохо, һайн психолог, бэрхээр тайлбарилан ойлгуулдаг болохоһоо гадна, бэеэ барижа шадаха, үхибүүдые манай халаан гээшэ гэжэ хараха хэрэгтэй. Бэшэниинь бараг, һурагдана бээзэ.

Амарые хүргэгшэ **Н. Крупская**».

Энэ документын түүхэ иимэ:

Мари угсаатай хүбүүн Трифон Михайлов агропедтехникумдэ һуража байтараа, инженер болоо һаа, дээрэ ха гээд һанадаг болобо. Мэргэжэлээ буруу шэлээ хаб гээд маргажа, худхажа захалба. Тиигээд зүбшэл абахаяа. Н.Константиновнада бэшэг бэшэһэн юм.

— Хэн болохтой гээшэб? Инженер гү, али багша гү?—гэжэ асууба. Н. Константиновнагай харюу Михайловай харгыгаа шэлэн абалгадань ехэ үүргэ дүүргээ. Тэрэ хүбүүн агропедтехникум, һүүлээрнь пединститут дүүргээд, багшаар, Мариин АССР-эй соёлой министрэй орлогшоор хүдэлөө.

В. И. Ленинэй хани нүхэр, туһалагша Крупскаягай бэшэг Т. А. Михайловай бүлын архив соо хадагалагдажа байһан юм. Нүхэрэйнгөө наһа бараһанай һүүлээр Аполлинария Степановна Крупскаягай ажал ябуулга тухай материал суглуулдаг Звениговско районой Красногорск тосхоной «Следопыт» гэжэ кружогто тэрэ бэшэгые дамжуулһан байгаа. Кружогой гэшүүд энэ бэшэг тухай Н. Крупскаягай секретарь байһан В. Дридзодо дуулгаба. Уданшьегүй энэ документээ институдтамнай хадагалуулхаяа үгыт гэһэн гуйлтатай бэшэг КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Марксизм-ленинизмын институдһаа һургуулидань ерээ.

В. АЛЕКСЕЕВ.
(ТАСС-ай корр.).

...ДАМДИНОВ

ШЭНЭ ПОЭМЭ

ДОРЖО БАНЗАРОВ ТУХАЙ ДУУН

...ХИЛЭ ДЭЭРЭ

...Банзар
...табан хүбүүтэй.
...бёо гэжэ эхилээ заримаиинь.
...ржонь —
...лала хүхүүтэй,
...нигээ эрхэ һанамалханиинь.
...радай манаанда гэжэ эртэлнэгүй.
...эгын таһамада хүсэд хүртэнэгүй.
...лэй шоройгоор самсань хушаатай,
... норииниинь үүдэнэй саапа уялатай.
...ээр харахан нюдэниинь мэлмэрнэ,
...оршье, «бороо оруулхааршье» бэлэн...
...анзар хараад, тархяа һэжэрнэ.
... хасаг.
... муниэ олон.
...лоон—гүрэнэй хилэ һахилган.
...ршин—эдихэ ама олонтой.
...арараа, унтангүйгөөр һалирган.
...ла барина гээшэл Солиндой.
...ршын басаган бэлэйл Солиндойнь.
...йшо зангаар зулгы, налархай.
...һаниие—хамаг зөөри, салинтайнь

...й Банзарта гаранхай.
...зар—эрэ бэеэрээ абанхай һэн:
... ной нюрган дээрэ торохоороо,
...ули, мори һурган гүйлгэхөөрөө
...г нютаг дээрэнь үгы байһан...
...нзар баряагүй.
...һэжэ шадаагүй.
...ниинь, мэргэн гарынь лэ—өөрхэнэй.
...р бэшэ, оролдолгоороо, удаагүй,
...тын даамал болоо һэн Борхоной.
... муиэн байгаагүй энэ зэргэдэнь:
...ргуулдаа
...һан ондоргыш.
...й атаман ноёной сэргэдэнь
...ха эрхэгүй мүрөөрөөл үгыш.
... Банзар шадахал соогоо шармайгаа.
...аршье, тэрээндэ бэрхэтэй болоо.
...й бии юм һаань лэ, һайнаар,
...хэхэ гэжэл найдахань үлөө.
... Доржо —
...аа, манахан,—
...дэ шуумар боложо эхилэнхэй,
...рдөө хүнэй нюдые буляаһан
... хүлеэгдэнгүй түрэнхэй.

Одо мүшэдүүд тохёолдоогүй һэн тэрэ сагта.
Обоо хаданuудшье хуушанайхяараал эбһээлжэ,
Хуушанайхяараал Зэдэ гол талаяа хээлэжэ,—
Хубилһан юумэн байгаагүй бэлэйл огто.
Хуушанайхяараал Һарын мүнгэн һиихэдэ
Хуудам үүлэдүүд аһалданги һэн, дэрбэгэнээд...
Хамагһаа түрүүшын эрдэмтэ хүбүүн түрэбэ гээд.
Хаанаһаа Банзар мэдэхэ бэлэй даа тиихэдэ?
(Абай Гэсэршье, анхан газар дээр буухадаа,
Абаха танаггүй, орилжо хэбтээ һэн бэшэ аал?
Харин, хожомынь лэ, ургажа, хамсыгаа шууухадаа,
Хаһаа шадалаа бүхыдэнь харуулан дабшаал).
Олондо уряалшье хүргэһэн бэшэ, Банзарнай
Одхон үрнеэ баяр найраар угтаагүй.
Үшөөтэй соогоо,
Алишье талаһаань харабалнаі,
Үри хүүгэдээр лэ Борхонойтон дутаагүй.
Бултадаа хүбүүд. Бултадаа мундуу, муяа.
Бузарнуудые халаха—хадхахань түбэгтэйхэн.
Һабагшатай зүү гартаа гүйлгэн һуухаяа
Һанаагаар нэгэниинь үхин байбал зүбтэй һэн.
Хамагай доромжоор Доржохон ургажа магад һэн.
Харин, нэгэтэ улад обёорон гайхабал:
Орой дээрэхи зөөлэхэн үһэнэйнь эрьедэһэн
Ондоохоноор—гурба эрьенхэй байшабал!
Хажуугаар үшөө сагаан толгойто Ехэ-заарин
Халамгай дундаа иигэжэ үгэлһэн гэхэ:
«Холол ошохо...
Үзэхэл байхат, нютагаархин,
Үндэр хаанай үлзы хэшэгтэ хүртэхэ».
Тэмдэг бэлгэнүүд иигэжэ нэмэлдэн хамтарба.
«Тэрэмнай тиихэдээ... Үнэхөөрөөшье... ан
зайлуул!»
Хүсэдөөр түрүүн дээр хэрэгсээгээгүй Банзар—аба
Хүбүүн тээшээ холонги альгаа һарбайлайл.
Эндэһээ хойшо Солиндой, гэнэн сэдьхэл.
Эльгэлэн хүбүүгээ таалажа хэмһээ гараа һэн.
«Байза... энэшни...—гэжэ Банзар ехэл
Бахардангяар иимэ ушарые хараа һэн.—
Хааншье холо даа...
Харин, нээрээш, хамаагүй,
Хасаг хүн хадаа—атаман болохогүй юм аа бы...»
Тиигэжэ нэгэтэ,
Наратай нажарай тэгэндэ,
Долоо наһатай Доржоёо асараад урдаа:
«Һамгадай хормой
Эрэ түрэһэн бидэндэ
Һаалта боложо эхилээ бэшэ гү?—гэбэл даа.—
Бургааһа аладаа
Холосо хабшуулжа зоболтогүй,
Хонгорой холхи нюрган дээрэ һуулши даа.
Энэ үдэрһөө шамайгаа, наһыеш баһалтагүй,
Эрын эрдэмдэ һургажа эхилһүүлши даа.
Хормого соогоо дууража хэбтэһэн номые
Ходолжо гаргаха ушар бидэндэш ерэдэг шуу.
Һаадагаар дүүрэн шуумгай годли—һомые
Һарбагад байса һугалха ёһотойш бушуу...»
Асаржа ябаһан матаар гүсээ Солиндой
Алдажархёо һэн, шанаһан сайгаа адхажа.
— Химэлхэ, жажалхы
Бэлдэхэ болоош бидэндээ:
Хилэ ошохомнай,
Ээлжээтэ сагаа угтажа!—

• • •

Үнэхөөрөөшье —
хоног үнгэрөөд
хилые үзэбэд нюдэндөө.
Үндэр торхо. Жэгдэхэн шулуугаар сомоотой.
«Энэл даа хилын бахана»,—гэжэ Доржодоо
Эсэгэнь зааба, таниxаар бэшэ томоотой.
Набшаһа шэлбын һабарнуудһаа ходоржо,
Нарһалиг бооринн наруули бэедэ гаранхай,
Эсэгын хойноһоо (нилээд аяшаранхай)
Эмээлһээ буужа,
Газар гэшхэнэ Доржо.
Булсуу үндэһэн гааһаяа Банзар нэрэжэ,
Буряад заншалаар забилан газарта һуушана.
Болоһон сагай хэрэгүүд тухай ярижа,
Бодолоо гүйлгэн, дороһоо эхилжэ түужална.
— Сагай холодо болоһон хэрэг бэлэйл даа,
Сава гүн солотой үндэр ноён гэлэйл даа,—
Манжа—хитадай богдо хаантай хэлсэжэ
Манай-танай газар уһаяа зүбшэжэ,
Алдадгүйгөөр Россин эрхые гэршэлээд,
Алтан хилые энэл гүбээ, шэлээр
Абарал буулган, гаргалсаа юм гэдэг,
Алишье талань тэрэ хуулида шүтэдэг.—
Алагхан нюдэеэ аниигүйгөөр гэтэнхэй,
Амияа дарашоод, шагнана үгыень Доржо.
Урдань тиихэдэ —
Шанга наранда хүлэржэ,
Уурал манаар зэрэлгээтэнэ дэлхэй.
Сэгээхэн тэнгэри дэльбэеэ уралдань дүтэлүүлнэ,
Сэбэрхэн дуугаа хүбшэдэ хүхы зэдэлүүлнэ...
...Баһал саашань Банзар үргэлжэлүүлнэ:
— Хилэ табяашад
Хүндэлэлсөөшье хоорондоо,
Хүсэеэшье харуулан хабархалдаа һааб даа.
Мэти бүтэхэгүй асуудал ха гээд таахадаа,
Мэсэ жадаяашье бултагашуулан хөөрэлдөө.
Хитад амбанай һэнгэргүйгөөр хомхойроод,
Хизаар нютагһаамнай
Хэлтэлэн абахаар гүйхэдэ
Россиин элшэн гүн Савые тойроод,
Ород сэрэгтэй буряадууд зогсоо тиихэдэ!
Дүрбэн зуугаад
эрхим шэлдэг морнтой,
Дүрбэн зуугаад хурса шударгы жадатайнууд
Хурдан годлёор харбалдахашье зоригтой,
Хурса һэлмээр сабшалдахашье хабатайнууд,
Элинсэг манай үбгэ эсэгэнэр
Тэрэ сагаар
Эрэ нэрээ хухалангүйгөөр ябаһан гээ.
Эхэ нютагайнгаа бэлшээрн, гол, агаар
Элшэн Саватай
Эе нэгэдэлдэн, абаһан гээ.
Хожомынь
алдар ехэтэ Сава ноёной дэмжэлгээр
Арбан найман буряад уг эсэгэдэ
Сааза хуули гаража,
Хүртөө бэлэйл бэлэгээр
Сагаан хаанай хайра —
танюуһата туг һүлдэ.
Одоо тиигэжэл хасагууд биндэшни гэгдэжэ,
Хатан мэсээрээ тангариглаһан байдагбди.
Хилэ дээр түрөөд, эндээ торнии бэежэжэ,
Хилээ һахиһаар, үһэеэ буурайн сайдагбди.
Найдана гээшэ маанадташни засаг.
Наадан бэшэ энэшни,
ойлго, хасаг —
гэжэ, Банзар гааһаяа тоншожо бодоһон аад,
Гэнтэ дуулажа оробо,
Хуушанайхяа һанаад.
Хашамал игсуун хоолойнь мохитонгишөг,—
Хадын оройһоо, Хангай тайгын оёорһоо
Үлэн ангай гэгэн улиһан мэтэшэг,
Өөрсэхэнөөр зэдэлжэ байба ойроһоо:
— Шабигын дабаанай жабарта
Шархираа яһамни—сухарихагүйб,
Саазата албандаа байналби.
Эргүнэ мүрэнэй саанаһаа
Үүлэн обоороо—сухарихагүйб,
Үнэтэ харуулдаа байналби...
— Иимэ юумэл даа, хүбүүмни, манайш албан!—
Энеэнэ Банзар, сахюур шүдэеэ яларган...

ШАТАРША ХУБУУХЭН

Вэрсөөэ адхаад һууһан
Бэрхэ шатарша хүбүүхэн
Мэгдэдэхиһэн намайе
Мэнэ мэнэ шүүхэнь.
Харин лэ ши, хүбүүхэн,
Халташ бү яара, бүүхэн —
Харюу гэжэ байха.
Алдабал—бү гайха.
Тэмсэлгэ гэшэ шанга,
Тэнсэлгэ гэшэ алга —
Дабтан хэлэнэб, шагна,
Дахин дахин шалга.

Фотоэтюд.

Ц-Д. ХАМАЕВ

БОГОНИХОН РАССКАЗУУД

УУЛЗАЛГА

Багынгаа эрмэлзэл хүсэлые бэелүүлжэ, лётчик болонхой, нютагаа бусаад байбаб. Үглөөгүүр эртэ бодоод, гэрэйнгээ зүүн тээхи һандали дээрэ нара игаан һуутарам, һэмбэгэр харахан үһэтэй, тогтуурингүйгөөр ялалзаһан нюдэтэй, велосипед унаһан хүбүүхэн хажуудам бии боложо, тархиһаам хүл хүрэтэрэм шэртэн, удаан адаглажа хараба.

— Гарма ахайтанай хүбүүн гүш даа?—гэжэ би түһөөлжэ асуубаб.

— Тиимэ,—гэжэрхиһоор тэрэм: — Та, Доржын ахай, летчик болоо гүт?—гэжэ һонирхобо.

— Тиигээ. Шим хэн гэжэ нэрэтэй бэлэйш?

— Жамсаадай. Үшөө «хулиган» гэлсэдэг.

— Һэ, юундэ гээшэб? Ши хулиган болохоор юу хээ хүмши?

— Тоомгүйдэшнил тиигэжэ нэрлэнэ,—гэжэ эжым тайлбарилдаг,—гэжэрхёод, шантад гэһэн хамараа хоёр-гурба нюхажа:—Танине баһа «хулиган» ябаһан гэлсэдэг лэ, — гэбэ.

Иигэжэ хэлэхэдэнь жаахан ябадагаа гэнтэ һанажархибаб. «А-һа-а, тиигээд лэ намтай иимэ дорюунаар хөөрэлдэнэ ха юмши».

— Бүри жаахандам «хулиган» гэжэ нүхэдни паада харадаг һэн. Шамдал баһа тоомгүй байгаа гээшэ аабзаб. Басагадые гасаалдаг, хүнэй тариһан огородто орожо, мангир, морхооб һэн-гэргүйгөөр эдижэрхидэг. Тиигээд юунэйшье болоогүй юумэндэл ябадаг байгааб.

— Во-во,—гэжэ залуу нүхэрни хүхюутэйгээр дэмжэбэ.—Нээрээ хэлэнэт.

— Юундэ худалаар хэлэхэмниб,—гэбэб.— Теэд мүнөө намайе «хулиган» гэлсэхыень дуулаа гүш?

— Үгы. Ой-е бэрхэ хүбүүн болошоо гэлсэдэг лэ.

— Ши бэрхэ болохоёо һанана гүш?

— Һанана.

— Мүнөө яһала томо болоош,—гэжэ һургажа эхилбэб. — Ондоо тоомоо бү таһараарай. Багшынгаа, эжынгээ, ехэшүүлэй үгэ дуулажа яба. Нүхэдөөрөө бү хэрэлдэ. Номоо һайнаар үзэ. Тиигэбэл бэрхэ хүбүүн болохош. Ойлгоо гүш, Жамсаадай.

— Ойлгоо. Тиигэбэл летчик болохо гүб?

— Болохош даа. Космонавт боложошье болохош,—гээд һамбагархан үһыень эльбэбэб.

—Доржын ахай, һайн даа. Би танай хэлэһэн һургаалые эжыдээ ошожо дуулгахам,—гээд велосипедээ унажа, Жамсаадай гэр тээшээ гүйлгэн ошобо.

ТРАКТОРИСТ

Халаанаа дүүргээд, нара орохо багта гэртээ бусабаб. Хэды эсэн татаашье һаа, энэ үдэрэйнгөө түсэбые үлүүлэн дүүргэһэндээ урматай ябаа һэм. Айлнуудай баруун тээхэнэ хэдэн багашуул шоройн умбан наадана.

«Юугээ хэнэ хаб?»—гэжэ һонирхобоб. Хүршымни хүбүүн Данзан газарай хүрьһэ хурса түмэрөөр онгилоод, нэрэ һурагүй аман соогоо «тар-торр»... гүүлэн, модоор дархалһан трактораа зүдхүүлнэ.

— Данзан, — гэбэб ойронь ерээд. — Хэды га хахалаабши?

— Ехы,—гэбэ тэрэм толгойгоо үргөөд.—Таниһаа ехы.

«Һэ, харыш, адьхаһан лэ»,—гэжэ зосоогоо бодобоб.

— Би мүнөөдэр халаанайнгаа даабарние үлүүлэн дүүргээб,—гэбэб.

— Би холо үлүүлэн дүүргээб,—гэбэ тэрэм.

— Зай, тиигээ һаа, гэртээ харяхамнай гү даа.

— Үгы даа. Нара оротор хахалаад ошохоб,—гэжэ ехэ хүндэл хэлээд, бү һаалта хэ гэһэншэг бүхыжэ, аман соогоо бүри шангаар «тар-р, тар-р» гэнэ.

— Ши ехэ болоходоо хэн болохобши? — гэжэ һонирхолойнгоо диилэхэдэ асуубаб.

— Би гү? Үни хада тракторист болоо һэнби. Трактористаараа үлэхэб,—гэжэ дорюунаар харюусаад, ажалаа хэжэ оробо.

«Хэдэн жэл үнгэрхэдэ, намайе халаха хүн энэл байна», — гэжэ омогорхоод, һамгандаа хүршынгөө хүбүүн тухай хөөрэхэеэ яараа һэм.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ЭДИР ХАТАРШАД

Энэ жэлдэ Улаан-Үдын хореографическа училищиие 17 залуу хүбүүд, басагад амжалтатайгаар дүүргэжэ, Буряадай Ленинэй ордента оперо ба баледэй театрта, «Байгал» ансамбльда, Эрхүүгэй хүгжэмтэ комедиин болон Свердловскын оперо ба баледэй театрнуудта хүдэлхэеэ ошобо.

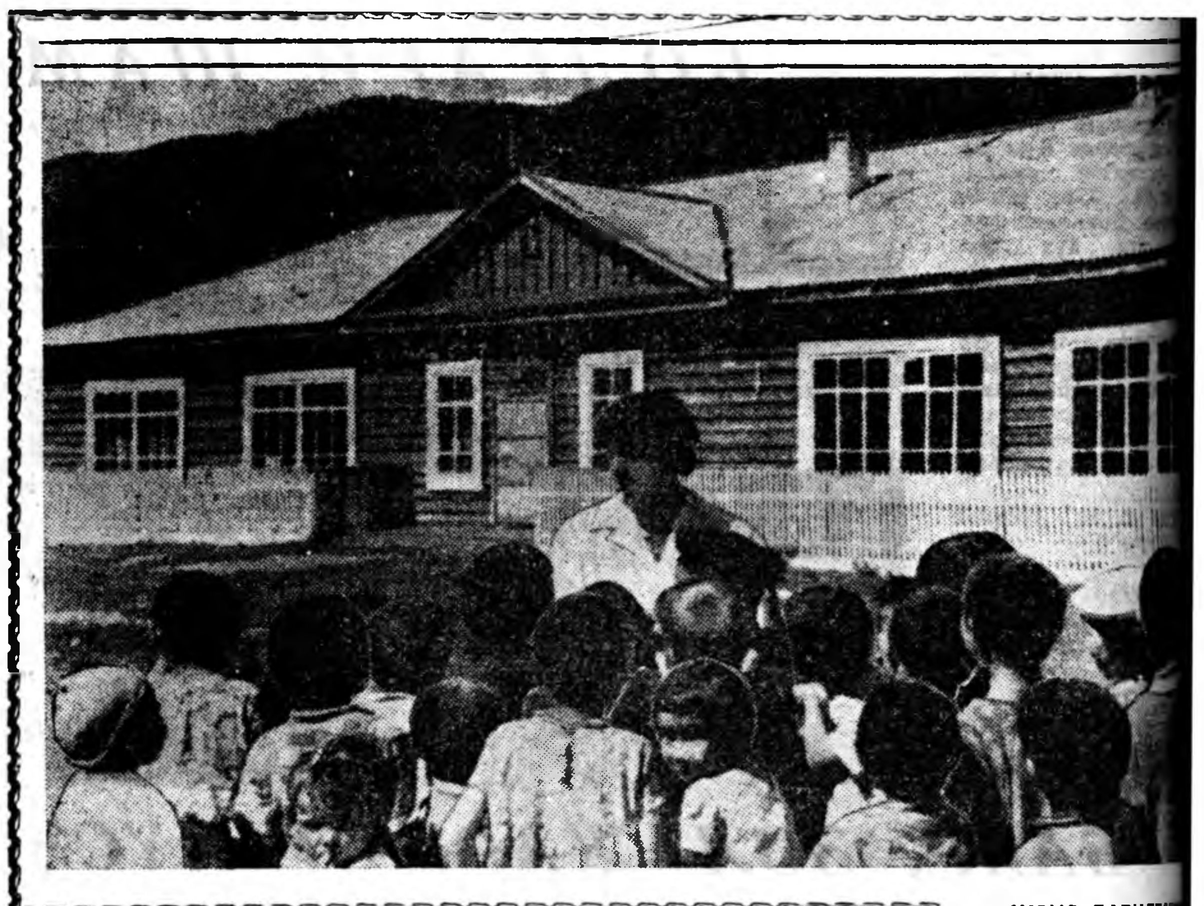
— Мүнөө жэлдэ дүүргэгшэднай бултадаа шахуу амжалтатайгаар ажаллажа байнхай. Эрхүү, Свердловск хотонуудай театрнуудһаа өөһэдынгөө хүмүүжүүлһэн залуу артистнуудай муу бэшээр ажаллажа байһан тухай бэшэгүүдые абаабди,—гээд, хореографическа училищиин директор Владимир Агбанович Лобанов баяртайгаар мэдүүлнэ.

Урдань энэ училищида гансахан классическа отделени байһан юм. Мүнөө жэл ансамблиин хатаршадые бэлдэхэ үшөө нэгэ арадай отделени шэнээр нээгдэә.

Тэрэнһээ гадна, энэ жэлдэ училищида һураха дуратайшуул урданайхиһаа аргагүй олон байгаа. 40 һуурида аяар 780 мэдүүлгэ ороһон байна. Эдэнэй олонхинь Эрхүү, Шэтэ, Кемерово хотонуудһаа, Усть-Ордын, Агын Буряад национальна округуудһаа, Тувын АССР-һээ ерэһэн байна.

Мүнөө жэлдэ училищида абтаһан 40 хүбүүд, басагадай 20-ниинь арадай отделенидэ абтанхай.

В. ДОРЖИЕВ.

БААТАРШУУЛДА ХҮШӨӨ

Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой түб, Алташа нютагай хүн зон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда баатарлигаар байлдажа наһа бараһан хүбүүдэйнгээ сэбэр һайхан дурасхаалые хэзээ бүхэндэ һанажа, хүндэлжэ ябадаг юм. Эндэ һаяхан эрэлхэг хүбүүдэйнгээ мүнхэ дурасхаалда зорюулан, мантан томо хүшөө бодхообо.

2,5 метр үндэр молор шулуун һуури дээрэ гурбан метр хэмжээтэй сэрэгшын шулуун дүрэ табигданхай. Хүшөөгэй нюур талада 1941—1945 онуудта дайнай фронт дээрэ фашис Германиин нохосуудые һүнөөн дараха үедөө баатарай үхэлөөр унаһан Алташа нютагай 91 хүнэй нэрэ обогууд тобойсо бэшэгдэнхэй.

Совет Эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай байдалай түлөө арад зонойнгоо эрхэ сүлөө хамгаалха хэрэгтэ ами наһаяа үгэһэн шэн габьятай эдэ нүхэд нютагайнгаа хүн зондо хэтын хэтэдэ хүндэтэйгөөр дурсагдажа байха бшуу.

П. ТКАЧЕВ.

ШЭНЭ БАРИЛГА...

Һүүлэй жэлнүүд... колхозой түб болон... тосхондо хэлхеэ холбо... цинскэ пунктын бай... газин, хүдөөгэй клуб... ригдажа, танигдахаар... билжа байнхай. Һа... барилгашад колхоз... шадта үхибүүдэй саад... хоожо, ашаглалгада...

Зураг дээрэ: Эвен... нэ саадайнгаа дэргэ...

О. БЕРЕЗКОВ...

Хойто Байгалай ай...

УЛААСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ЛИВИДЭ ГАЙХАМШАГ УШАР БОЛОБО

Сентябриин 1-дэ Ливиин түүхэдэ гайхамшаг ушар болобо. Хаанта засагай унагаагдаһан тухай, Ливиин Республикын байгуулагдаһан тухай Хойто Африкын энэ ороной хүн зондо үглөөгүүр эртэ радио мэдээсэ. Восстаниин хэгшэдэй хандалгые Ливиин радио дамжуулаа. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: «Армиин хүтэлбэреэр, шуһа адхаруулгагүйгөөр хэгдэһэн энэ революциие дэмжэхэ уряатайгаар арад зондо бидэнэр ханданабди. Араб нациин туг дээрэ үргэхын тулада арадай эрхэ сүлөөе хамгаалхын түлөө бидэнэр восстани хээбди».

ООН-ой шиидхэбэреэр бэеэ даанхай байдалай соносхогдоһоной һүүлээр 18 шахуу жэлэй үнгэрһэн хойно Ливидэ энэ революци хэгдэһэн байна. Ливи урда тээнь олон жэлэй турша соо Италиин колониальна дарлалта доро байгаа, 1942 онһоо Англиин ба Франциин эзгэһөө эзэмдэгдэһэн байха юм.

Ливи бэеэ даанхай байдалтай болоһонойнгоошье һүүлээ хариин эзэрхэлгэһээ сүлөөржэ шадаагүй. Ороондонь договорнууд, хэлсээнүүд баадхадажа, тэдэнэй ёһоор Холбоото Штадууд, Англи газар дээрэнь хэдэн олон сэрэгэй томо баазануудые байгуулаа.

Тэрэнһээ гадна, 10 жэлэй урда тээ Ливидэ нефтиин угаа ехэ баялиг нөөсэ олдоо. Тэрээн тээшэ, мэдэтэ аляаһа бататаанаануудай суглардаг шэнгеэр, харин, хамагай түрүүндэ, американ монополинууд дугташан оролдоо. Түлөөһэ багатай нютагай хүдэлмэришэ хүсэ мүлжэн, ороной национальна баялигые зэрлигээр хулгайлан дээрэмдэжэ, тэдэнэр угаа ехэ ашаг олзо оруулдаг байгаа. Мүнөө Ливи нефть үйлдэг гол оронуудай нэгэниинь боложо дэлхэйн Зүүн зүгтэ Иранай удаа ородог байна. Нёдондо жэлдэ Америкын, Англиин ба Баруун Германиин компанинууд энэ оронһоо 112,5 миллион тонно нефть абаһан байна.

Ливидэ республикын соносхогдоһые колониальна дулдыдалгаһаа һаяхан сүлөөрөөд, түрүү хүгжэлтын замда ороһон оронуудай арадууд ехээр һайшаана. Тэдэнэр «колониализм болон расизмда эсэргүү тэмсэл хэдэг социалис, түрүү Ливиие байгуулха зорилго урдаа табинабди» гэжэ Ливиин Революционно Соведэй мэдүүлһые ехээр һаналаа хангаар угтаа.

Зүгөөр Ливидэ хаанта засагые унагааһан ушарые Холбоото Штадуудай, бусад капиталис оронуудай нефтиин концернүүд ехээр сошордон угтаһан байха юм. Пентагондохи американ стратегүүд мүн лэ һанаагаа зобобо. Энэ орондо Холбоото Штадууд өөрынгөө баазануудые үлөөжэ шадахагүй гэжэ эндэ түбэгшөөдэг байһыень дипломатическа шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ. Тиимэһээ залуу республикын замда баруун гүрэнүүдэй зүгһөө бага бэшэ һаад бэрхэшээл тохёолдуулагдажа магад байна. Гэбэшье Ливиһээ абтаһан мэдээсэлнүүд дээрэһээ хаража үзэхэдэ, арад зон революционно засаг түрые үргэнөөр дэмжэнэ. Энэ хадаа тус орондохи шэнэ революционно байгуулалтын бата бэхи байха эшэ үндэһэн боложо үгэнэ.

ЛИМСКЭ ДЕКЛАРАЦИ

Бүмбэрсэг дэлхэйн нүгөөдэ хубида — Латиин Америкэдэ энэ неделидэ болоһон ушар эрхэ сүлөөдэ дуратай бүхы арадуудай хорото дайсанда — империализмда эсэргүү тэмсэлэй эндэ улам шангадажа байһыень гэршэлжэ үгэнэ. Перугэй ниислэл Лимэдэ Латиин Америкын профсоюзна конференци боложо дүүрэбэ. Конференци Перугэй нефтиие гүрэнэй мэдэлдэ оруулһыень, түбиин байгаалиин баялигуудые бодото эзэдтэнь — Латиин Америкын арадуудта бусааха ябадалые дэмжээ. Арбан ороной түлөөлэгшэдэй хабаадаһан энэ конференци Лимскэ декларации гэжэ нэрлэгдэһэн шухала документые нэгэн дуугаар батадан абаһан байна.

«Интернэшнл петролеум» гэжэ американ компаниие Перудэ гүрэнэй мэдэлэй болгоһые Латиин Америкын арадууд ехээр һайшаан угтаа гээд декларации соо онсолон тэмдэглэгдэнхэй. Харин монополинууд ба концернүүдэй булимтаран абаһан байгаалиин баялигуудые өөһэдтөө бусаахые, тэдэниие өөһэдынгөө экономико хүгжөөхын, бэеэ даанхай байдалаа бэхижүүлхын тулада хэрэглэхые Латиин Америкын арадууд бултадаа эрмэлзэнэ.

«Хэршье хүсэтэй байгаа һаань, империализмда эсэргүү тэмсэл амжалтатайгаар хэжэ болохо байһые харуулһан» Кубын зоригжуулхы жэшээ Лимскэ декларации соо түсгаар онсолон тэмдэглэгдэнэ. Тиигэжэ Латиин Америкэдэ империалис дарлалтын гэнжые таһара татаһан Кубын революци хадаа революционно хүдэлөөнэй шэнэ шатые нээжэ үгөө гээд коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай Москвадахи зүблөөнэй хэһэн тобшололой зүб байһыень лаблан гэршэлээ.

Латиин Америкын арадуудһаа американ империализмын ямар ехэ ашаг олзо оруулдаг тухай тодорхой мэдээнүүд Лимэдэхи конференци дээрэ дурдагдаһан байха юм. 1958 онһоо 1967 он хүрэтэр имагтал түүхэй эдэй үнын унаһанһаа уламжалан, эдэ оронууд 57 миллиард доллар алдаһан байна. Тэрээнһээ гадна энэ үе соо монополинууд уриһаламжын процент болгожо, үшөө 73 миллиард долларой олзо оруулһан байна.

Американ империализмһаа политическэ ба экономическа талаараа хүсэд дулдыданги бэшэ болохын түлөө Латиин Америкын арадуудай тэмсэлдэ Лимскэ диклараци шухала алхам боложо үгэнэ.

АНГЛИИН ПРОФСОЮЗУУД ВИЛЬСОНДЭ ЭСЭРГҮҮСЭНЭ

Намарай сагта Англида конференцинүүд олоор болодог. Британска тред-юнионуудай (профсоюзуудай) жэл бүриин конгресс сентябриин түрүүшын неделидэ болодог заншалтай юм. Лейборис партиин жэл бүриин 68-дахи конференци сентябриин 29-дэ нээгдэхээр зарлагдаа. Удаань консерваторнууд болон либералнуудай конференцинүүд болохо юм.

Гэбэшье сентябриин 1-һээ 5 хүрэтэр Портсмудта болоһон БКТ-гэй 101-дэхи ээлжээтэ конгресс мүнөө жэлдэ эдэнэй дундаһаа эгээн лэ ехэ удха шанартай. 10 миллион гэшүүдтэй Англиин профсоюзууд нилээд ехэ политическэ хүсэн болоно. Профсоюзуудай гэшүүд зонхилхы лейборис партиин диилэнхи олонхинь болодог юм. Тэдэнэр партиин хамтын гэшүүнэй эрхэтэй байдаг. Партиин кассада тэдэнэрэй оруулдаг түлөөһэнүүд партиин бюджедэй тон ехэ хубиие хангадаг. БКТ-гэй конгресс мүнөө жэлдэ илангаа шухала удха шанартай, юуб гэхэдэ, лейборис правительство Англиин капиталис экономикодо хододоо тохёолдодог бэрхэшээлнүүдые хүдэлмэришэн ангиин хүзүүн дээрэ һууҗа, шиидхэхэ һэдэлгэ гаргадаг байна. Энэ зорилгоор правительство салин хүлһэ дээшэлүүлэнгүй, хэбэрнь үлөөхэ политика бэелүүлнэ, за'астовко хэхэ эрхэ хизаарлаха тухай, хүдэлмэришэдтэ харша хуули гаргаха, «юрын забастовконууд» гэдэгтэ хабаадагшадые хэһээхэ хэмжээнүүд тухай хуулинуудые гаргаха үүсхэл гаргаһан байна.

Энээндэнь харюу болгон, Англиин хүдэлмэришэн анги өөһэдынгөө эрхын түлөө бүри шангаар тэмсэнэ, БКТ-гэй ба лейборис партиин баруунай үзэл баримталдаг ударидагшадай политикада эсэргүүсэнэ. Профсоюзуудай 250 мянга гаран гэшүүд лейборис партиин фондодо түлөөһэ оруулхаһаа арсаа.

Иимэ эрхэ байдалда баруунай үзэл баримталдаг удамаршад мэхэ гохо гаргаха баатай болоһон байна. Заншал болоһон арганууд — айлгалга ба зангалга хэрэглэгдэнэ. Лейбористнуудай ударидагша, премьер-министр Вильсон һүүлшын гурбан жэлэй турша соо анха түрүүн конгрессэй хүдэлжэ эхилһэн нэгэдэхи үдэртэ трибуна дээрэһээнь үгэ хэлэһэн байна. Зүгөөр капиталистнуудай аша туһада бүрин хүсэдөөр тааралдадаг лейбористнуудай экономическа ба социальна политикые Вильсоной лажашье зүбтүүлгэһээ үрэ гараагүй. Салин хүлһэ нэмээхэгүй политикые, хүдэлмэришэдтэ харша хуулиие эрид шууд буруушааһан резолюциие Англиин профсоюзууд конгресс дээрээ баталан абаа. Сэрэгэй гаргашануудые хорооохыень, Баруун Германиһаа Англиин сэрэгүүдые гаргахыень правительствые уряалһан резолюци диилэнхи олонхидоор баталагдан абтаа. Вьетнам арадта эсэргүүгээр Холбоото Штадуудай хэжэ байһан эзэрхэг түрэмхэй ябуулгые хүдэлмэришэд мүн лэ эрид шууд буруушааһан байна.

Баруунай үзэл баримталдаг хүтэлбэри баһа нэгэ шухала асуудалаар Портсмудта булигдаһан байха юм. Советскэ Союзай болон бусад социалис оронуудай профсоюзуудтай бүхы холбоогоо таһалдуулха тухай резолюци абхуулхые Совет орондо эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй дэмжэлгэтэйгээр БКТ-гэй генсовет ехээр оролдоо. Зүгөөр энээниинь конгрессэй олонхи делегадууд угаа ехээр дураа гутан буруушаагаа. Баруунай үзэл баримталагшадай резолюциие буруушаажа, эгээн лэ нүлөө ехэтэй ба томо профсоюзуудай түлөөлэгшэд дуугаа үгөө.

Британска тред-юнионуудай 101-дэхи конгресс ороной политическэ ажабайдалдахи шухала ушар болоно. Профсоюзуудай болон лейбористнуудай баруунай үзэл баримталдаг ударидагшадай политикада хүдэлмэришэн ангиин бүри шанга сохилтонуудые хэдэг боложо байһые конгресс үнэмшэтэйгээр харуулаа.

Г. ШИШКИН, (ТАСС).

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО — ХИЛЫН ГААНАҺАА

Харилсаа холбоо хүгжөөхын түлөө

БЕЛГРАД. (ТАСС). «Совет ороной гадаадын хэрэгүүдэй министрэй аяншалга хоёр ороной хоорондохи харилсаа һайжаруулха замда шухала үүргэ дүүргэжэ шадаха, дүүргэхэ ёһотойшье» гээд СФРЮ-да А. А. Громыкын аяншалые һайшаан, «Политика» газетэ бэшэнэ.

Фашизмда эсэргүү шуһа адхаралгата дайнай үедэ Югославиин ба Советскэ Союзай арадууд баррикада бүхэлэлтэнүүдэй нэгэ таладань байһан юм гээд Р. Петкович «Меджународна политика» гэжэ журналда бэшэхэдээ, онсолон тэмдэглэнэ. Мүнөө үедэ уласхоорондын, илангаяа Европын хэдэ хэдэн асуудалнуудаар хоёр орон адлирхуу хараа бодол баримталдаг, нэгэн адли эрмэлзэлгэтэй, нэгэн адли зорилготой гээд Р. Петкович бэшэнэ. Хоёр талын харилсаануудые, илангаяа экономикын болон соёл культурын талаар харилсаануудые саашадань хүгжөөхэ ехэ арга боломжын бии байһые, харилсаа холбоо саашадань хүгжөөхэ шухала байһые статьягай автор тэмдэглэһэн байна.

Европодо, бүхы дэлхэй дээрэ, эб найрамдал бэхижүүлхые Югославиин ба СССР-эй арадууд угаа ехээр хүсэнэ гээд «Борба» газетэ редакционно тайлбари соогоо бэшэһэн байгаа. Совет-югослав харилсаанда арсалдаан, алгасалдааншье гарадаг. Зүгөөр уласхоорондын олон шухала асуудалаар манай һанамжанууд дүтэрхы гү, али адли байдаг гээд газетэ тэмдэглэһэн байгаа.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ДЭБЖЭЛТЭ

ПРАГА. (ТАСС). Хүдөө ажахыдахи байдал ба тэрэниие саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд хүдөө ажахын органуудай эдэбхитэй хүдэлмэрилэгшэдэй, КПЧ-гэй райкомуудай хүдөө ажахын асуудалнуудые эрхилдэг секретарьнарай нпитэ гүрэнэй суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Хүдөө ажахын ба эдеэ хоолой зүйлнүүдэй талаар федеральна комитедэй министр-түрүүлэгшэ К. Бодя элидхэл хэхэдээ, хүдөө ажахын үйлэдбэриин дүн гаргаа, 1970 ондо бэелүүлэгдэхэ зорилгонуудые хараалаа.

Партиин политикада ба социализмын хэрэгтэ үнэн сэхэ байһанаа хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд августын үдэрнүүдтэ дахяад харуулаа гээд министр онсолон тэмдэглээ. Августын үдэрнүүдтэ, хэдэ хэдэн газарнуудта социализмда харша хүсэнүүдэй хэһэн ябуулгануудта хүдөө ажахын нэгэшье хүдэлмэрилэгшэ хабаадалсаагүй гээд тэрэ мэдээсээ. Таряашад орооһо таряа хуряалгые түгэсхэлгэдэ ба гүрэндэ таряа худалдаха түсэбтэ даабаринуудые дүүргэлгэдэ өөһэдынгөө бүхы хүсые элсүүлжэ, харша хүсэнүүдтэ харюусаһан байна. Хүдөө ажахын нэгэдэмэл кооперативуудые һуларуулхын тула ангиин дайсад оролдолго гаргаа, элдэб онол аргануудые хэрэглээ. Гэбэшье кооперативнуудые дайсад худхуулжа шадаагүй. Таряашад хадаа кооперативуудые өөһэдымнай туйлалта гэжэ тоолодог, дахяад үмсын ажалтай болохо тухай һанаашалдаггүй гээд министр хэлээ.

Удаань үгэ хэлэлгэн болоо.

Түгэсхэлдэнь, КПЧ-гэй ЦК-гай секретарь Я. Геттеш үгэ хэлээ.

Суглаанда хабаадагшад резолюци баталан абажа, КПЧ-гэй ЦК-гай ба республикын правительствын политикые хүсэдөөр дэмжэжэ байһан тухайгаа мэдүүлээ.

НАТО буу зэбсэгээ хангиргана

Энэ һарада бундесверэй ба НАТО-гой командовани сэрэгэй ехэ манёврнуудые эмхидхэхэ байна. «Ехэ дойбод сохилго» гэһэн нэрэтэй эгээн томо манёврнь ФРГ-гэй газар дээрэ, Германиин Демократическа Республикын хилэдэ ойрохоно сентябриин 8-да эхилээ. Хойто Рейн-Вестфали, Доодо Саксони, Гессен, Рейнландр-Пфальц ба Саар гэжэ газар нютагуудта байрладаг бундесверэй штабууд ба соединенинүүд сэрэгэй эдэ һуралсалнуудта хабаадаха юм.

Бундесверэй танкова ба оньһожоруулагдаһан соединенинүүдтэй хамта Америкын, Бельгиин, Франциин частьнууд «байлдаанай» полинууд дээрэ гаража, һургуули хэлсэхэ. Баруун Германиин болон американ агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй эскадрилинууд агаарта ниидэн гараха. Агаарай десантна бригада мүн лэ хэрэглэгдэхэ байна.

«Ногоон экспресс» гэжэ нэрэтэй сэрэгэй һуралсал Даниин газар дээрэ сентябриин 13-да эхилхэ юм. НАТО-гой «гал түймэр сараха команда» гэдэгтэ ородог ба тус бүлэглэлэй командованиин түсэбэй ёһоор «тусхай зорилгоор» хэрэглэгдэхэ Америкын, Канадын, Италиин, Англиин ба Люксембургын арминуудай частьнууд энэ орондо эльгээгдэхэ байна. Даниин газар дээрэхи манёврнууд һарын эсэс хүрэтэр үргэлжэлхэ ба Европын түбэй зонодо НАТО-гой зэбсэгтэ хүсэнүүдые командалагша Баруун Германиин генерал Беннеке гэгшын юрэнхы хүтэлбэреэр үнгэргэгдэхэ юм.

НАТО-гой стратегүүдэй дахин дахин эмхидхэжэ байһан иимэ сэрэгэй демонстрацинууд Европын тус районодохи оршон байдалые улам бүри шахардуу шанга болгоно.

А. ТЮПАЕВ, ТАСС-ай шэнжэлэгшэ.

ФРГ-дэ һунгалтын болохын урда тээ

БОНН. (ТАСС). ФРГ-дэхи һунгалтын урда тээхи кампани улам бүри үргэнөөр хэгдэнэ. Тэрэнэй онсо шэнжэнь гэхэдэ, национал-демократическа партида демократууд ба фашизмда эсэргүүсэгшэд эрид шанга сохилтонуудые үгэнэ. НДП-гэй ударидагша фон Тадденэй үгэ хэлэжэ байһан залай дэргэдэ Ханаугай хэдэн зуун хүн зон сугларжа, шэнэ түхэлэй нацистнуудай энэ суглаае үнэндөө таһалдуулаа гэхэдэ болоно.

Демонстрацида хабаадаһан хэдэн арбаад хүн зал соонь гүйлдэжэ ороо. «Нацистнууд Ханауһаа тонилон ошогты» гэһэн уряа тэдэнэр хашхаралдаа. Фон Таддеи үгээ хүсэдөөр хэлэжэ шадаагүй. НДП-гэй һунгалтын урда тээхи суглаае хамгаалхын тулада сугларһан полициинхид тэрэниинь хааха баатай болоо.

Шанга һануулга

БЕРЛИН. (ТАСС). Химическэ ба биологическа зэбсэгүүдые туршажа үзэхэ ба үйлэдбэрилхэ талаар ФРГ-дэ аюултай шэнжэлэлнүүдэй хэгдэжэ байһые үнэн бодолто бүхы эрдэмтэдтэ хандаһан хандалга соогоо Немецкэ науканuудай академиин (ГДР) хамтын суглаан тэмдэглэһэн байна.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнһаа хойшо Европодо тогтоһон оршон байдалые мэдэрдэггүй, хилэнүүдыень хубилгахые эрмэлзэдэг хүтэлбэрилэгшэдтэй гүрэндэ энэ зэбсэг бүтээхэ, байлгаха гээшэ бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалда угаа ехэ аюултай.

Иимэ түхэлэй зэбсэг «дайн байлдаа энэрхыгээр хэхэ» ба «сэрэгэй талаар тэгшэ байлгые» хангаха гэһэн хэбэртэй баталамжануудые шангаар эсэргүүсэн буруушаахыень уряалан, капиталис оронуудай бүхы эрдэмтэдтэ суглаан хандаа.

Биологическа болон химическэ зэбсэгүүдэй аймшагтай муухай хойшолонтой байһые бүхы түбинүүдтэхи элдэб олон үзэл бодолтой ба ондо ондоо үндэһэ яһанай бүхы хүнүүдэй мэдэрдэг болохо, энэ зэбсэг хорихын, нөөсэнүүдыень усадхахын түлөө тэмсэлдэ нэгэдэхэ ябадал хамтаараа ябуулга хээд байхадаа бидэнэр туйлажа шадахабди гээд хандалга соо онсолон тэмдэглэнэ.

Демократи... хүсэнүүдэй...

ОТТАВА. (ТАСС). ...мэришэнэй хүдэлөөнэй ...ка хүсэнүүд ехэ илалт... надын автопромышлен... мэрилэгшэдэй нэгэдэл... тусхай трибунал проф... ледэхи (Онтарио прови... отделениин хүтэлбэрил... эдэбхитэй коммунист... вудые дахяад орохо... надын Компартиин... һан дээрэһээнь нёдон... һарада тэрэниие энэ т... ли бусаар гаргаһан ба...

«Хүйтэн дайнай» ...зуудай уставта оруул... ратида харша, газаашал... нуудай ёһоор коммун... тэлбэрилхы тушаалда... хоригдоһон байгаа.

Эдэ демократида хар... дые болюулхын түлө... Канадын профсоюзна... хэгдэдэг болоһон байг... томо нэгэдэл—Канады... шэнэй конгресс эхин... дай эрилтэнүүдээр эд... өөрынгөө уставһаа г... тьянуудые бусадшье... ганизацинууд болюул...

СЭНХ... ЭКРАНУУД...

18 часһаа «Тугаа... гогты» гэһэн Но... телевидениин үхиб... лагдаһан фильм. 1... һаа «Буряадай ура... —Леннидэ» гэһэн... 19 часһаа холо, ой... 19.15 минутаһаа «... най бэеэ хамгаал... жуулга. 19.25 мину... жэм...» гэһэн д... часһаа «Чужие ли... киноочерк. 20.20 «Ставка больше, че... һэн Польшын... фильм. (1—2-дохи...

Редактор Ц. Ц. ЦИБ...

Манай адрес, телефо...

г .УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редакто... приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. ре... 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секрета... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйст... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промыш... строительства—61-35, советского строительства и ... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—... формации—34-05, общественная приёмная—56-62 ... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати ... те Министров БурАССР.

Н-02793.